

Tunnustussündmus IDA-VIRU EHE

Kärolin Kivestu
Alutaguse Huvikeskuse juhataja

Selleks, et märgata ja tunnustada Ida-Virumaa kultuuri- ja spordiinimesi, toimus juba teist aastat Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu, Ida-Virumaa Spordiliidu ja Kultuurkapitali Ida-Virumaa ekspertgrupi koostöös 21. jaanuaril ühine tunnustussündmus Ida-Viru EHE, mis sel korral leidis aset Kiviõli rahvamajas.

Tunnustusi jagati väga mitmetes eri kategooriates ning kultuuriprogrammis astusid üles maakonna erinevad kollektiivid ja esinejad nagu näiteks aasta rahvamuusikuks valitud Kaarin Aamer, Iisaku rahvamaja Sigin-Sagin meesrühm, spordiklubi Idaplokk, Jõhvi spordikooli võimlejad, Lügane segakoor ja Kohtla-Järve Kultuurikeskuse vokaalansambel Bliss koos tantsukollektiiviga Viis tähte. Oma kohalvõimimisega tegi sündmusele au ka Eesti Vabariigi kultuuriminister Piret Hartman.

Tänuksündmuse esimeses osas kuulutati välja Ida-Viru EHE aasta parimad ning tunnustusi jagati kümnes kategoorias, milleks olid aasta uus algatus, -kultuurisündmus, -tehniline tugi, -kultuuritöötaja, -kultuurikollektiivi juht, -noor tegija, -koostööpartner, -loometunnustus, -muuseumitöötaja ja aasta raamatukogutöötaja. Kandidaate oli võimalus esitada Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidule kõigil üksikisikutel, asutustel ja organisatsioonidel. Auhinnaks oli Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu tänukiri ja Ida-Viru EHE meene, milleks on betoonist kuldse sisemusega kausid. Miks betoon ja miks kuld? Betoon sümboliseerib üldiselt

Aasta kultuurikollektiivi juht Marju Aul.
Fotod Aulis Pärmpuu

kõiki meie maakonna kultuuriasutusi ja hooned, millest räägitakse tavaliselt rohkem kui inimestest, kes tegelikult need majad sisuga täidavad. Tunnustussündmuse ja tunnustuste eesmärgiks on väärtustada just neid inimesi, kes on maakonnas kulla väärtusega.

*Inimese kõige kaunim ehe
on ta hing, mis teeskluseta, ehe;
hing, mis Looja poolt loodud looma,
ehtsat rõõmu meie elupäevadesse tooma.*
(Virve Osila)

Parim naisportlane Aveli Uustalu.

Ühisel sündmusel jagasid tunnustusi ka Ida-Virumaa Spordiliit ja Kultuurkapital. Ida-Virumaa spordi- ja kultuuritähki oli toepoolsest sündmusele kogunenud palju ning mitmed tunnustused tulid ka Alutaguse valda.

Palju õnne kõikidele laureaatile ja ka nominentidele. Kõigi tunnustuse pälvinute kohta on täpsem info Ida-Virumaa omavalitsuste Liidu kodulehel <https://ivol.ee/ida-viru-ehe>

Märgakem, tänaegem ja tunnustagem!
Säravat kultuuri- ja spordiaastat kõigile!

Alutaguse vallast said tunnustuse ja olid nomineeritud järgnevad isikud ja organisatsioonid:

IDA-VIRU EHE 2022 TUNNUSTUSED

Aasta uus algatus

Laureaat: R.A.A.A.M. teatri suveetendused Mäetaguse kirvehallis Tänu R.A.A.A.M. teatrile tekkis 2022. aastal juurde üks avastamist väärt suveetenduste paik Ida-Virumaal – Mäetaguse kirvehall. Kirvehallis mängiti kokku 11 korral kolme etendust: „Praegu pole aeg armastamiseks“, „Diktaator, naljamees ja liiderdaja“, „Läbi kõigi elude ma otsin sind...“ Etendused rikastasid maakonna kultuuripilti ja töid piirkonda ka palju inimesi kaugemalt.

Aasta kultuuritöötaja

Nominent: Ruth Linnard, Kiikla rahvamaja juhataja

Aasta kultuurikollektiivi juht

Nominent: Raivo Kallas,

Mäetaguse puhkpilliorkestri dirigent

Laureaat: Marju Aul, Kiikla naisrühma Kiigelin juhendaja Marju juhendab kolme rahvatantsurühma – Jõhvi naisrühma Gevi 1 ja Gevi 2 ning Kiikla naisrühma Kiigelin. 2022. aasta oli Marju jaoks suurte väljakutsete aasta. Ette tuli valmistada 2 rühma osalemine III Eesti Naiste tantsupeol ja ühe rühma osalemine vabariiklikul võimlemispeol. Marju kuulus naiste tantsupeo korraldustiimi N3 naisrühmade nurgajuhina ja oli Ida-Virumaa rahvatantsupeo üldjuht. Kõigele lisaks jõudis Marju luua kaks uut tantsu, need oma rühmadele selgeks õpetada ning osaleda salvestustega tantsude omaloomingu võistlusel.

Aasta loometunnustus

Nominent: Virve Osila, luuletaja ja näitekirjanik

Aasta raamatukogutöötaja

Nominent: Hille Väljaotsa,

Iisaku raamatukogu vanemraamatukoguhoidja

Aasta tehniline tugi

Nominent: Margus Pikhoff,

Alutaguse Huvikeskuse helitehnik

IDA-VIRUMAA SPORDILIIDU TUNNUSTUSED

Parim naisportlane – Aveli Uustalu, Alutaguse

Suusaklubi, treenerid Timo Juursalu ja Margus Uibo.

Suusatamise MK etapil III, 12., 35. koht, U23 MM 16. koht, OM võistkondlik 16. koht, ind. 64. koht, Eesti MV kaks individuaalset I kohta, II koht, kaks III kohta, võistkondlik I ja II koht

KULTUURKAPITALI TUNNUSTUSED

Alutaguse Elulaadikoda – aastapreemia noorte oma räpifestivali (NORF) korraldamise eest

NORF ehk noorte oma räpifestival on Iisaku noorte omaalgatuslik projekt, mille eestvedajad on koolinoored, keda toetab MTÜ Alutaguse Elulaadikoda. 2022. aastal toimus festival teist korda. NORF on loodud, et anda võimalus noortele räpihuvilistele oma loomingut tutvustamiseks ja koos juba teada-tuntud artistidega laval üles astumiseks.

EESTI VABARIIGI

105. AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD KONTSERT

18. VEEBRUARIL KELL 14.00

Tudulinna Rahvamajas

Lasva Meeskoor

Kontsert on tasuta

21. veebruaril kell 19
ILLUKA MÕISAS

EESTI VABARIIGI 105. AASTAPÄEVA KONTSERT

Nele-Liis Vaiksoo & Ron Jonathan Singson

Kitarriil saadab JAAN JAANSON

Pilet eelmüügist 7€, kohapeal 10€.
Piletid müügil Fientas või 1h enne kontserdi algust kohapeal.
Piletite broneerimine: huvikeskus@alutagusevald.ee või tel 336 6968.

24. VEEBRUARIL 2022 kell 7.30
Iisaku Gümnaasiumi võimla juures

EESTI VABARIIGI 105. AASTAPÄEVA suusaretk

Algus päikesetõusul hünni saatel,
lõpus soe jook ja kiluvõileivad

www.alutagusehuvikeskus.ee

24. VEEBRUARIL 2023

EESTI VABARIIGI 105. AASTAPÄEV

Alutaguse vallas

7:30 EESTI LIPU HEISKAMINE
Pühatu külaplatil ja Kurna noortekeskuse hoovis

7:30 PÄIKESETÕUSU SUUSARETK
Start Iisaku Gümnaasiumi juurest

Pargade panek Alutaguse vallas:

8:00 PAGARI mälestuskivi juures

8:30 MÄETAGUSE kalmistul

9:25 TUDULINNA kalmistu mälestuskivi juures

10:00 IISAKU vabadussõjas langenute mälestuskivi juures koos tseremooniaga, kus esinevad Alutaguse valla kollektiivid

Parast tseremooniat SOE SUPP Iisaku rahvamaja juures

11:00 PÄRIMUSTANTSUTUBA Iisaku rahvamajas
Juhendavad: Ave Jäger-Nurgamäe ja Pille Nagel

PIDUPÄEVATORT

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

26.01.2023

Marin Grüning
vallavolikogu sekretär

- Otsustati anda Alutaguse valla teenetemärk rahvatantsu ringijuhendajale Ave Jääger-Nurgamaale rahvatantsu edendamise ja pärimuskultuuri arendamise ning elushoidmise eest.
- Alutaguse Valla Valimiskomisjoni 05.01.2023 otsuse nr 18 alusel loeti volikogu liikme Anu Kljutšniku volitused lõppenuks alates 04.01.2023. Eeltoodust tulenevalt lõppesid Anu Kljutšniku volitused keskkonnamisjoni esimehena samal ajal kui tema volitused volikogu liikmena ja seetõttu viidi läbi keskkonnamisjoni esimehe ja aseesimehe valimised. Keskkonnamisjoni esimeheks valiti Veljo Kingsep, aseesimeheks Aivo Tamm.
- Kinnitati jaoskonnakomisjonide koosseisud Riigikogu valimisteks. Valimiste info: www.valimised.ee
- Otsustati Katase küla Ankrü kinnistu ja lähiala detailplaneering osaliselt kehtetuks tunnistada. Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamine ei mõjuta ega takista detailplaneeringu lahenduse elluviimist kehtima jäävas osas. Peale detailplaneeringu kehtetuks tunnistamist tuleb lähtuda üldplaneeringust kompaktse asustusega alade elamumaadele seatud tingimustest.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 21.12.2017. a määrust nr 10 „Vanema poolt kaetavate kulude katmise kord Alutaguse valla koolieelsetes lasteasutustes“. Alates 01.03.2023 tõuseb lasteaias osalustasu 25 eurolt 35 eurole. Teise või enama lapse kohta soodustust ei rakendu.
- Otsustati muuta huvihariduse ja huvitegevuse toetamise korda. Kulud hüvitatakse kuni 15 eurot kuus või kuni 150 eurot aastas. Õppemaksu ja osalustasu ei hüvitata juuli ja augusti kuude eest. Taotlus tuleb esitada hilisemalt jooksva aasta 21. detsembriks ning seda seetõttu, et ametnikud jõuaksid esitatud taotlused jooksvas kalendriaastas menetletud.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2020. a määrust nr 144 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Alutaguse vallas“:
 - 1) paragrahvi 2 lõikest 3 jäetakse välja sõna „Matusetoetust“;
 - 2) paragrahvi 34 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgnevalt:
„§ 34 lg 2) Prillide ja muude nägemist korrigeerivate vahendite ostmise kulud hüvitatakse kuni 100,00 eurot kahe aasta jooksul.“
 - 3) paragrahvi 34 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:
„§ 34 lg 3) Invatehniliste abivahendite ostmise või laenuamise kulud hüvitatakse kuni 100,00 eurot kalendriaastas kuludokumentide alusel.“
 - 4) paragrahvi 35 lõikes 2 asendatakse arv „100“ arvuga „150“.
 - 5) paragrahvis 36 tunnistatakse kehtetuks lõige 3;
 - 6) paragrahvi 40 lõiget 1 täiendatakse teise lausega „Taotlus esitatakse vallavalitsusele hiljemalt 21. detsembriks“
- Otsustati tõsta vallavanema 2023. a töötasu 4500 euroni.
- Otsustati maksta vallavanemale 2022. a tehtud tulemusliku töö eest preemiat 2022. a kuupalga ulatuses.
- Toimus Alutaguse valla 2023. a eelarve II lugemine ja eelarve vastuvõtmine.
- Otsustati kinnitada revisjonikomisjoni akt nr 4. Revisjonikomisjoni viis läbi Alutaguse vallavalitsuse struktuuriga seotud dokumentide kontrolli.

Volikogu istungi protokoll, vastuvõetud otsused ja määrused on leitavad dokumendiregistrist: delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Volikogu istungi video: www.alutagusevald.ee/istungid-2022-ii-koosseis

Detailplaneeringud - - - - -

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 26.01.2023 otsusega nr 90 kehtetuks Katase küla Ankrü kinnistu ja lähiala detailplaneeringu Ankrü tee 1 katastriüksuse osas.

2019. aastal kehtestatud detailplaneeringu alusel on moodustatud elamumaa sihtotstarbega Ankrü tee 1, Ankrü tee 2, Ankrü tee 3 ja Ankrü tee 4 ning transpordimaa sihtotstarbega Ankrü tee katastriüksused. Elamukruntidele on määratud ehitusõigus kahele hoonete suurima ehitisealuse pindalaga 160 m². Krundid on hoonestamata. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala kompaktse asustusega piirkonnas. Ankrü tee 1 kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest Ankrü tee 1 katastriüksusel loobuda. Peale detailplaneeringu kehtetuks tunnistamist tuleb Ankrü tee 1 krundi hoonestamisel lähtuda üldplaneeringuga määratud ehitus- ja maakasutustingimustest. Planeeringu osaliselt kehtetuks tunnistamisel on tagatud selle elluviimine ülejäänud osas.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/5698842.

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

Tiia Tamm-Suik
Teabeosakonna meediasuhete juhtivspetsialist
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet

Seoses toetuste ajakava muutumisega juhime tähelepanu, et käesoleval aastal aprillikuusse planeeritud väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse taotluste vastuvõtt on toodud varasemaks. Taotluste vastuvõtt algab e-PRIA 22. veebruaril ja kestab 2. märtsini. Eri-nevalt eelmistest voorudest ei toimu sel korral taotluste eeltäitmist.

Toetus on mõeldud väikestele põllumajandusettevõtetele põllumajandustoodete

tootmise või töötlemise arendamiseks ning sellega aidatakse kaasa põllumajandusettevõtete mitmekesise struktuuri säilimisele.

Toetust saavad taotleda füüsilisest isikust ettevõtjad (FIE) või äriühingud, kelle põllumajandusliku standardkogutoodangu (SKT) väärtus oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal 4000 – 50 000 eurot. Taotleja saab SKT väärtuse arvutamiseks kasutada majandusliku suuruse ja tootmistüübi kalkulaatorit, mille leiab maainfo teenusest.

Juhul kui põllumajandusliku SKT väärtust ei ole võimalik arvutada, peab taotleja omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu jääma taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal vahemikku 4000 – 14 000 eurot.

Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 15 000 eurot programmiperioodil.

PRIA otsustab taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise hiljemalt 15. mail 2023. Toetuse esimene osa ehk kuni 75% määratud toetusest makstakse toetuse saajale välja 30 tööpäeva jooksul pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist. Teine osa makstakse kliendile välja kolme kuu jooksul pärast kõigi äriplaanis kavandatud tegevuste elluviimist ning nõuetekohaste dokumentide esitamist.

Täpsemat infot toetuse tingimuste ja taotlemise kohta leiab [toetuse lehel](#), abi saab küsida ka helistades PRIA investeringutoetuste infotelefonil 737 7678. Nõu saab küsida ka MES nõuandeteenistuse konsulentidelt.

Sotsiaalkindlustusamet tuletab meelde: peretoetuste maksmine veebruaris

Veebruaris makstakse esimest korda peretoetusi uutest summades. Esimese ja teise lapse toetus ning üksikvanema lapse toetus on 80 eurot. Lapsetoetus alates kolmandast lapsest on endiselt 100 eurot. Lasterikka pere toetus kolme kuni kuue lapse eest 650 eurot ning seitsme ja enama lapse eest 850 eurot. Jaanuari- ja veebruarikuu toetuste vahe makstakse tagasiulatuvalt hiljemalt 31. maiks.

Sotsiaalkindlustusameti hüvitiste osakonna juhataja Kati Kümnik kinnitab, et väljamaksed jätkuvad tavapäraselt neile lastele ja peredele, kes ka varemalt toetusi

saids. “Erandid on need lastega pered, kus peretoetuste maksmine lõppes, kuna alla 19-aastased lapsed ei jätanud õpinguid. Neil tekib taas õigus peretoetustele, mõnel juhul ka lasterikka pere toetusele. Samuti on erandid need pered, kus tekib õigus lasterikka pere toetuse sujuvaks lõpetamiseks. Nendel juhtudel teeme väljamaksed 01.01.2023-31.03.2023 perioodi eest tagasiulatuvalt hiljemalt 31. märtsiks,” selgitab Kümnik.

Uue perehüvitiste seaduse valguses tuletab sotsiaalkindlustusamet meelde, et kui peres kasvavad koos eelmistest suhetest

lapsed, saab peretoetuste õiguse üle anda teisele perevanemale, kui ollakse abielus. Kui abielus ei olda, siis on tingimuseks ühise lapse peres kasvatamine. Korraga saab laps kuuluda vaid ühe pere koosseisu.

Kui peres soovitakse toetuse saajat vahetada, siis seda saab teha vanemate kokkuleppe alusel sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses, klienditeenindustes või meili teel info@sotsiaalkindlustusamet.ee. Uuele saajale hakatakse perehüvitisi maksma järgmisest kalendrikuust.

Lisalugemist ja kasulikud KKK-d leiab sotsiaalkindlustusameti koduleheküljelt.

MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoda alustab Eesti maaelu arengukava 2014-2020 Leader meetme rakendamise raames projektitaotluste vastuvõtmist meetmete M1 ja M5 (Covid-19)

Meetmemahud:

- M1 - Kohalikul ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine - 34 182,24 €
- M5 - COVID-19 toetusmeede - 5914,93 €

Lisatingimused M1 meetmele:

- taotlejal ei tohi olla pooleli mitte ühtegi projekti;
- projekti elluviimise aeg kuus kuud;
- toetatakse ainult investeringuid sisustusse ja seadmetesse.

Lisatingimused M5 meetmele:

- taotlejal ei tohi olla pooleli mitte ühtegi projekti;
- projekti elluviimise aeg kuus kuud.

Taotlusvoor on avatud 04.–10. märts 2023 kella 12.00ni (taotlemine e-PRIA kaudu) ja esitatud projektitaotluste hindamistulemusi on oodata 2023. aasta aprilli lõpuks.

Abikõlblik piirkond on Alutaguse vald ja Mustvee valla osana endiste Lohusuu ja Avinurme valdade geograafilised territooriumid.

https://pakmt.ee/Taotlusvoor_04-10032023_816

Integratsiooni Sihtasutus toetab lõimumisele suunatud kultuuri- ja spordialgatusi

Integratsiooni Sihtasutus pakub toetust algatustele spordi ja kultuuri vallas, mis soodustavad erineva kultuurilise taustaga inimeste igapäevast suhtlemist ning koostegemist. Taotlused on oodatud juriidilistelt isikutelt ja kohalikest omavalitsustelt 27. veebruarini.

„Eesmärk on luua soodne pinnas kultuuritegevustele ja spordiüritustele, mis toovad erineva emakeele ning kultuuritaustaga inimesed neile südamelehedastel teemadel suhtlema ja koos tegutsema“, ütles kultuurilise mitmekesisuse valdkonnajuht Ave Härsing. „Ühised elamused innustavad inimesi tihedamaid kontakte looma ning üksteist mõistma.“

Algatused, mille teostamiseks saab toetust taotleda, peavad pakkuma erineva kultuuritaustaga inimestele elujõulisi ühistegemisi spordi- või kultuurivaldkonnas, tagama nende toimivat koostööd ning suurendama eesti kultuuri ja informist osasaamist.

Juriidiline isik ja kohalik omavalitsus saab taotleda toetust summas alates 1 000 eurost kuni 10 000 euroni. Algatuste toetamiseks on Kultuuriministeriumi eelarves ette nähtud kokku 100 000 eurot.

Integratsiooni Sihtasutus

Täpsem info toetuse taotlemise ja saamise tingimuste kohta on toodud Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel integratsioon.ee

Eesti kirjanduse päeva tähistamine ja Illuka kooli õpilaste edukas osalemine etluskonkursil

Etlejate konkurss Jõhvis 2023.

Foto Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus

Ene Raudar

Illuka kooli kodulooõpetaja

Käesoleva aasta jaanuarikuust on riiklikus tähtpäevade kalendris uus lipupäev – eesti kirjanduse päev. Kuupäevaks valitud A. H. Tammsaare sünniaastapäev 30. jaanuaril. Selle päeva eesmärk on väärtustada kirjanduse tüvitekste ning pöörata tähelepanu tänapäeva kirjandusele ja kirjanike rollile Eesti kultuuris ning ühiskonnas.

Kuna 1. veebruaril terendas ees maakondlik etlejate konkurss, millest oli plaan osa võtta, leiti, et uus tähtpäev sobib igati Jõhvis toimuva konkursi „hüppelauaks“. Nõnda kujuneski sellest kirjandusõpetajate initsiatiivil Illuka koolisene etlusmaraton, kus selgusid parimaist parimad, kes ka kooli esindama sõitsid.

Aega ettevalmistuseks oli küll vähe, kuid osavõtt siiski rohke. Ega meil ülemäära palju neid avalikke ülesastumisi ole, kus saaksid oma (peidetud) ande ja julguse proovile panna ka need, keda ehk seni pole osatud märgata. Tõdeti, et eesti kirjanduse päevast

saabki edaspidi Illuka koolis sõnalise esinemise päev, kriteeriumiks see, et esitatav luule ja proosa on eesti kirjanike sulest.

1. veebruaril sõitis Jõhvis toimunud konkursile meie koolist 10 õpilast, kellest viis naasesid auhinna kohtadega. 4.–6. klassi arvestuses kolmikvõit: I koht Ronja Rajas (4. kl), II koht Kerto Vinkler (6. kl) ja III koht Margarita Goshka (4. kl). Nende juhendajateks on õpetajad Piia Otti ja Kaja Kama. 7.–9. klassi arvestuses nopiti kaks esimest kohta: I koha sai Herta Rajas (9. kl) ja II koha Ivan Zubenko (8. kl). Juhendajateks õpetajad Kaja Kama ja Raili Tamm.

Õpetaja Piia Otti, kes õpilaste esinemisele kohapeal kaasa elas, tundis uhkust kõigi üle lausudes: „Kiituse väga tubli esinemise eest on igati ära teeninud ka meie kooli teised osalejad: Polina Žiltsova ja Teisi Kivend (4. kl), Otto Grinfeld (5. kl) ning Kaisa Kivend ja Ruut Rasmus Surva (6. kl).“

Oleme rõõmsad meie õpilaste esinemisotsuse ja heade tulemuste üle ning loodame, et meie etlejate read aina täienevad ning et eesti kirjanduse päev leiab väärikat tähistamist meie haridusasutustes.

Teodor Vaas

Tammsaare kiri Illuka koolile

Kui Eestis peeti esimest korda raamatuaastat (24.02.1935–24.02.1936), saatis meie kooli toonane direktor Teodor Vaas mitmetele tuttavatele kirjanikele sel puhul õnnitlusi ja sai mitmelt nimekalt ka sõbralikke vastuseid. Meie kooli arhiivis neid kahjuks säilinud pole, kuid 2. jaanuaril 1972. aastal raadioeetris kõlanud saates „Kuis eluratas ringi käind“ tsiteerib Teodor Vaas muuhulgas kirja Tammsaarelt:

„Teie kirjutate mulle raamatuaasta puhul, raamatu sõprade nimel. Teie kirjutate raamatuarmastuse nimel, aga mina ütlen teile – on hea, et armastate raamatut, aga veel parem on, kui armastate elu. Raamatut armastage ainult niipalju, kuipalju ta õpetab armastama elu. On määratu raske igapäises rähklemises leida teed igavikku. On määratu raske põrmus tunda igavikku. Igapäise põrmu tühjusest aimata, unistada ja ihata midagi jäädavast – see oleks õige raamatu õige eluline otstarve. Kahjuks on nii vähe maailmas raamatuid, mis taotlevad seda eesmärki, aga me töötame ja võitleme selleks, et raamat muutuks ikka enam selleks, mis ta tõeliselt olema peaks. Selles lootuses saadan Teile, härra õpetaja ja teie noortele raamatusõpradele, ükskõik, mis rahvusesse nad kuuluvad, südamlikke tervitusi igasse laanekurusesse.“

Anton Hansen Tammsaare

Anton Hansen Tammsaare

Eesti kirjanduse päev

Ilme Lillemäe ja Saale Kivi

Iisaku Gümnaasiumi õpetajad

Esimese eesti kirjanduse päeva puhul korraldame Iisaku Gümnaasiumi õpilaste ja õpetajate seas küsitluse, millised eesti autorid ja teosed on neid mingil moel puudutanud või lausa üle aegade lemmikuks saanud.

Selgus, et õpetajate lemmikteosed on Mats Traadi „Minge üles mägedele“, A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“, „Kõrboja peremees“, Andrus Kiviräha „Rehepapp“, Indrek Hargla „Apteeker Melchior“, Betti Alveri „Tuulearmuke“, Oskar Lutsu „Kevade“.

Õpilaste lemmikteoste hulka kuulusid Oskar Lutsu „Kevade“, Andrus Kiviräha „Kaka ja kevad“, Kitzbergi „Libahunt“. Nimetati ka A. H. Tammsaare „Tõde ja õigust“, Eno Raua „Sipsikut“, Helga Nõu „Tõmba uttu!“, Mait Metsanurga „Ümera jõel“, Katrin Pautsi „Õõmeest“, Edgar Valteri „Pokuraamatut“.

Lemmikautoriteks nimetasid nii õpetajad kui õpilased kõige enam Andrus Kiviräha, A. H. Tammsaaret ja Oskar Lutsu.

Lemmiktegelane valiti sagedamini Oskar Lutsu „Kevadest“ – Toots, Tõnisson, Arno ja Kiir.

„Tõe ja õiguse“ tegelastest oli lemmikuks Andres Paas ja Krõõt. Toodi välja ka Toomas Nipernaadit (August Gailit) ja koeratüdruk Lottet (Andrus Kivirähk).

Veel on lemmiktegelaseks Mari Vilde „Mäeküla piimamehest“, Lea Ring Betti Alveri „Tuulearmukesest“, Ivan Orav, Sipsik, Poku, Imbi ja Arni, Bruno, Agu Sihvka.

Eesti keele ja kirjanduse tundides osalevad 1.–6. klassid ülemaailmsel eesti lastekirjanduse KOOSLUGEMISE PÄEVAL. Sel aastal loetakse raamatut „Sirli, Siim ja saladused“ – Andrus Kivirähk.

6. klass joonistas ja kujundas eesti lastekirjanikest portreeplakatid, mis on koolis näitusena väljas.

9. klass kuulas Tammsaare miniatuuri „Poiss ja liblik“, 12. klass loeb Tammsaare publitsistikast „Sõjamõtteid“, 7. klassil on käsil Lutsu „Kevade“.

Selgunud on ka Vikerraadio kuulajate lemmikraamatud. Enim hääl sai Leelo Tungla „Seltsimees laps“.

Heast eesti kirjandusest saavad nädala vältel osa kõik. Head lugemist!

Foto Iisaku Gümnaasiumi kogu

Noortekeskustes koolivaheajal

IISAKU NOORTEKESKUS

- E, 27. veebruar Noortekeskus suletud
- T, 28. veebruar avatud kell 12–18
12.00 KÕLARI VALMISTAMISE TÖÖTUBA (registreerimine hiljemalt 21. veebruariks)
13.30 CV KOOLITUS
- K, 1. märts avatud kell 13–19
LAUAMÄNGUMARATON (nutiseadmed ja arvutid keelatud)
- N, 2. märts avatud kell 16–22
16.00 MULTIFILMID
18.00 FILMID JA ÕUDUKAD 14+
- R, 3. märts ja L, 4. märts
17.00 Noorteka öö + LANParty
Noortekaöö lõpp 4. märtsil kell 12.00

Iisaku NK lisainfo ja kontakt:

Kristo Kõrgnurm, tel 577 04757
kristo.korgnurm@alutagusevald.ee

MÄETAGUSE NOORTEKESKUS

- E, 27. veebruar Noortekeskus suletud
 - T, 28. veebruar avatud kell 14–20
15.00 CV KOOLITUS
17.00 KÕLARI VALMISTAMISE TÖÖTUBA (registreerimine hiljemalt 21. veebruariks)
 - K, 1. märts Noortekeskus suletud
 - N, 2. märts avatud kell 14–20
17.00 Sõbrapaela punumise töötuba
 - R–L, 3.–4. märts Noortekeskus suletud
- Sõpruskohtumine ja ööbimisega noortekaöö Iisaku noortekeskuses. Osalemiseks registreerimine noorsootöötaja juures, organiseeritud transport Mäetagusest Iisakusse ja järgmisel päeval tagasi.

Mäetaguse NK lisainfo ja kontakt:

Kaidi Forostovets, tel 562 99811
kaidi.forostovets@alutagusevald.ee

KURTNA NOORTEKESKUS

- L–P, 25.–26. veebruar
10.00 24H HÄKATON
"Üheskoos maaelu väärtustades!"
Tulemusena valmivad noorte poolt ideed maaelu väärtustamiseks noorte seas, mis viiakse ellu noorte endi poolt mentorite toel. Osaleda saavad kuni 25 noort vanuses 12+ eluaastat ning viis inspireerivat kogukonnaliiget. Kaks piirkonna edukamat ideed osalevad 2023. aasta märtsis toimivas finaalis ning kandideerivad rahalisele toetusele. Projekti tegevusi toetavad Haridus- ja Noorteamet ja Haridus- ja Teadusministeerium. Registreeri end oma piirkonna häkatonile: <https://forms.gle/YCX3tiVyKN4rEaL6>
Osalemine tasuta
- E, 27. veebruar avatud 14.30–17.00
14.30 CV KOOLITUS
- T, 28. veebruar avatud 14.30–17.00
14.30 KÕLARI VALMISTAMISE TÖÖTUBA (registreerimine hiljemalt 21. veebruariks)

Kurtna NK lisainfo ja kontakt:

Mirjam Vinkler, tel 530 12170
mirjam.vinkler@alutagusevald.ee

Hea lapse kasvatamiseks on vaja tervet küla

Küllil Guljavin

Iisaku Gümnaasiumi direktor

Oma esimesed väärtushoiakud saab laps perekonnast, need omandatakse eelkõige eeskuju matkides. Laps omandab nende inimeste väärtushoiakud, kellega ta kõige rohkem koos viibib. Põhiosa inimese väärtushoiakutest pärineb emalt-isalt. Kuna laps viibib arvestatava osa päevast koolis, on ka koolikultuuril oluline roll noore inimese kujundamisel eesmärgiga soodustada selliste väärtuste kujunemist, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoomise aluseks. Nii kodu, kooli kui kogukonna ootus on, et meie noortest kasvavad aktiivsed kodanikud ning loovad, analüüsivõimelised ja ettevõtlikud oma eluga hästi toime tulevad inimesed.

Kodu ja kooli kõrval mõjutavad noorte väärtushinnanguid ka kogukonnas eksisteerivad väärtushoiakud, seetõttu on oluline, et hiina vanasõna kohaselt osalevad kõik külaelanikud noorte käitumiskalduvuste kujundamisel, nii selgituste, piiride kehtestamise kui ka eeskuju kaudu. Igal põlvkonnal on oma iseärasused, tänased noored

ei ole sugugi rohkem hukas kui eelmise või üle-eelmise põlvkonna omad, pigem on nende valmisolek nõu ja juhiseid saada oluliselt suurem võrreldes eelnevate põlvkondadega. Noortega on vaja lihtsalt rääkida.

Nii nagu igal teisel endast lugu pidaval organisatsioonil, on ka Iisaku Gümnaasiumil kokku lepitud väärtused, mis on kirjas kooli arengukavas, samuti kooli kodulehel ja meenitel. Meie tegevus lähtub viiest põhiväärtusest: vastutus, hoolivus, avatus, loovus ja tervis. Need on kooli tugisambad, millest peaks nii õpilane kui koolitöötaja saama inspiratsiooni igas olukorras. Ilusatel sõnadel on väärtust vaid siis, kui koolielus on märgata ka neile vastavaid tegusid.

Jaanuari alguses arutasime õpetajatega kogunud väärtuskasvatuse koolitaja Merike Miti juhendamisel kuidas luua väärtuspõhist koolikultuuri, st kuidas kooli arengukavas sätestatud väärtusi igapäevaelus rakendada. Kordasime üle kasvava põlvkonna iseärasused ning sotsioloogide soovitusel kuidas suhelda ja juhtida noore põlvkonna esindajaid. Seadsime fookuse selleks aastaks ning leppisime kokku, et teiste väärtuste arendamisest rohkem tähelepanu pöörame tervisele, nii

füüsilisele kui vaimsele, ning vastutuse andmise ja võtmise harjutamisele. Koolituspäeva käigus mängisime Tartu Ülikooli eetikakeskuse loodud õpetajate väärtuste mängu ning kirjeldasime ootusi vastutustunnet omava õpetaja käitumisele. Plaanime koos õpilastega arutada ning kirja panna vastutustunnet omava õpilase käitumise kirjelduse ning hakata kirjeldustele vastavat käitumist harjutama. Vaimse tervise toetamiseks plaanime liituda Kiusamisvaba kooli programmiga ning füüsilise tervise hoidmiseks Liikumakutsuva kooli programmiga. Õpetajad on esimesed koolitused juba läbinud ning häid mõtteid tuleb ridamisi. Osalesime eelmisel aastal õpilaste vaimse tervise kaardistamise ja edendamise projektis ning oleme andnud nõusoleku seda teha ka käesoleval aastal. Projekti raames saavad enda heaolu kaardistada 9.–12. klassi õpilased ja kooli töötajad, saades kohe vastamise järel tagasisidet ja soovitusi enda heaolu toetamiseks. Kultuuriministeerium on 2023. aasta kuulutanud liikumisaastaks, seega kutsume peresid üles vaimse ja füüsilise tervise toetamiseks koos rohkem värskes õhus liikuma.

Loomemajandusest ja väikeettevõtlastusest

Küllil Guljavin

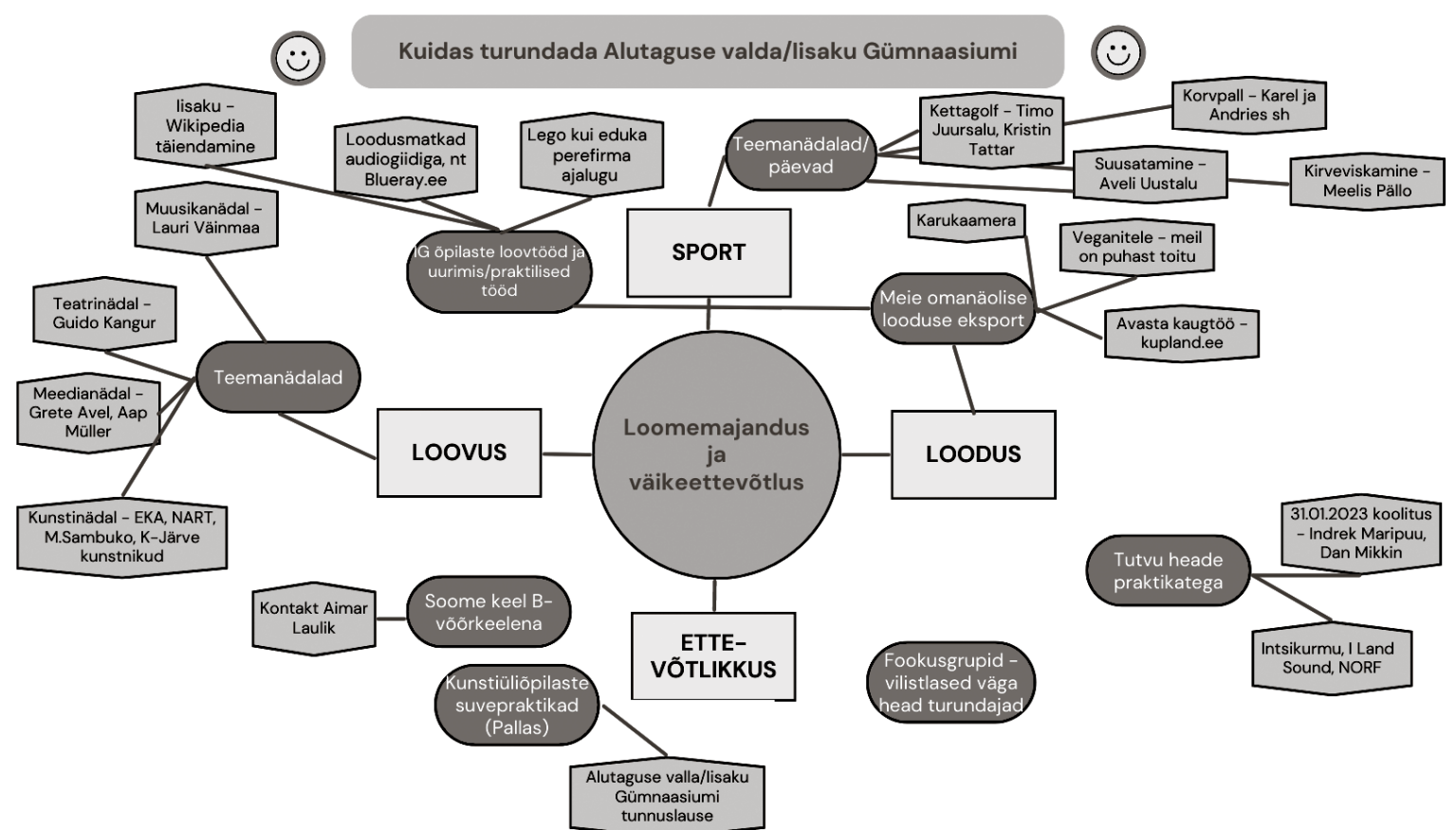
Iisaku Gümnaasiumi direktor

19. jaanuaril pärast tööpäeva lõppu toimusid Iisaku Gümnaasiumis mõttetalgud, kuhu olid kutsutud õpilased, töötajad, lapsevanemad, kooli pidaja esindajad ning kohalikud väikeettevõtjad. Oleme Iisaku Gümnaasiumile suuna otsimisel otsustanud ampsata hoopis suurema tüki – pakume piirkonnale välja väikeettevõtjaid ja kogukonda kaasava ja siduva teema – Loomemajandus ja väikeettevõtlastus. Sellele mõttele viis meid info Jõhvi planeeritud filmilinnakust. Loomemajandusest ja loovast majandusest ning selle kohast Ida-Viru kontekstis rääkis Piia Tamm, Ida-Viru Ettevõtluskeskuse Viru Filmifondi ja loomeklatri koordinaator. Kuna Jõhvi filmilinnakut on plaanis turundada koos kogu Ida-Virumaaga, selle omapärase looduse ja kultuuripärandiga, siis projekti õnnestumise korral leiavad piirkonda tulevate filmitegijate ja turistide teenindamisel ning neile tehnilise toe osutamisel

rakendust ka meie valla väikeettevõtjad, nii majutus-, tootlustus-, transpordi-, meelelahutus- kui iluteenuste pakkujad, samuti käsitöömeistrid. 2021. aastal oli Statistikaameti andmetel Alutaguse vallas registreeritud 177 ettevõtet, töötajatega ettevõtteid 129. Valdavas osas piirkonna ettevõtetes on töötajaid vähem kui 10 (allikas: valla arengukava). Alutaguse valla arengukavas 2022–2030 on kirjas, et võtmetähtsusega on mikroettevõtete areng ning nende konkurentsivõime. Selleks, et piirkonnas oleks rohkem ettevõtjaid, tuleb meie järelkasvu ettevõtlikkuse arendamisega algust teha juba varases koolieas. Meie ümber on sirgumas põlvkond, kelle jaoks meedia, aga miks mitte loomemajandus laiemalt, võiks tulevikus saada tegevuseks, mis leiva lauale toob. Selleks, et noortel oleks väikeettevõtlastuse vajalikud teadmised ja oskused, tuleb neid koolis ette valmistada. Kool saab noortes kujundada ettevõtlikkust, seda me Ettevõtliku Kooli võrgustikuga liitununa kindlasti teeme, aga ettevõtlusõppe läbiviimiseks palume abi ettevõtluskogemusega kohalikelt. Mõttetalgute

raames kaardistasime ettevõtjate arvamuse selle kohta, missugused teadmised/oskused/hoiakud aitavad noortel tööelus paremini hakkama saada, missugust kasu saavad Alutaguse valla ettevõtjad koostööst kooliga – milles saab kool ettevõtjatele/kogukonnale kasulik olla, kuidas/millega on ettevõtjad valmis kooli aitama/toetama, mis võiks olla meie valla/piirkonna arengusuund või tunnuslause – meie Treski küün, meie Sibulatee, meie Mulgi kuub, meie Kihnu kõrt või Muhi vest ja murumüts, miks tulla Iisakusse/Alutagusele käima ja/või elama, milline on Iisaku/Alutaguse 10 aasta pärast.

Mõttetalgute tulemusel sündis mõttekaart, põhjalikumate materjalidega on võimalik tutvuda kooli kodulehel. Oleme värskest läbinud ettevõtliku kooli 3 koolitust ning asume koostama enesehindamisraportit, et saada ettevõtliku kooli baasest, samuti tegeleme kooli õppekava uuendamise ja meediaplaani koostamisega. Aitäh kõigile, kes meile nõu ja jõuga appi on tulnud.

Ei sada aastat paranda, mis sõda riknu tunniga

Urvaste vanasõna

24. veebruaril tähistab Eesti Vabariik oma 105. aastapäeva. Me kaunistame oma kodud sinimustvalgega, laulame ja tantsime oma riigi auks, sööme kiluleiba ja vaatame telerist presidendi vastuvõttu, aga juba teist aastat ei tee me kõike seda enam sama tundega nagu varem. Pidupäeva varjutab eelmisel aastal Venemaa poolt just 24. veebruaril alustatud täiemahuline sõda Ukraina iseseisvuse vastu. Jah, küllap oli see võimalus õhus, aga terve mõistus tõrkus siiski seda uskumast, sest sõjaks ei saa valmis olla. Kui palju pisaraid ja hirmu, surmasid ja sunnitud kodust lahkumisi!

Üks nendest, kes pidi oma kodu ja kogu senise elu maha jätma, on Iisaku Kunstide Kooli kitarriõpetaja OLENA CHASTUKHINA.

Merle Pikhoff

Kuidas sündis otsus, et peate kodumaalt lahkuma?

Kui sõda algas, oli meie kodu Hersoni oblastis Oleshki linna lähedal üks esimesi, mis okupeeriti. Juunini lootsime, et Ukraina sõdurid tulevad ja meid vabastavad. Me ei tahtnud kodust lahkuda. Kuid juhtus see, mida ma kartsin. Nimelt said Vene sõdurid teada, et mu isa ja vennad on Ukraina armee sõdurid. Olime koheselt sunnitud kodust põgenema. Meil oli aega oma asjade pakkimiseks umbes pool tundi, võtsime kaasa dokumendid, mõned riided ja merisea, keda lapsed ei olnud nõus maha jätma.

Kas koju jäi teie lähedasi, kuidas neil läheb ja kui tihti saate nendega ühenduses olla?

Abikaasa vanemad jäid okupatsiooni. Nad olid elanud viimasel ajal meie maja all keldris, sest kui Ukraina armee sügisel Hersoni vabastas, jõudis rinne meie majani. Suhtlus nendega oli peaaegu olematu, ehk korra nädalas õnnestus siiski helistada. Pärast jõule tulid mu mehe vanemate juurde vene sõdurid ja käskisid neil majast lahkuda. Vanemad läksid kodust ära, kuid ei saa dokumentide puudumise tõttu, mille vene sõdurid olid ära võtnud, piirkonnast lahkuda. Mis edasi saab, seda me praegu ei tea. Hetkel elavad nad sõprade juures.

Kuidas te sattusite just Eestisse ja Ida-Virumaale ning tööle Iisaku Kunstide Kooli? Kas tegite oma valiku ise või toimus see kuidagi teisiti?

Me valisime Eesti ja Ida-Virumaa, sest meil olid siin juba sõbrad ees. Meie tütar hakkas õppima Iisaku Gümnaasiumis, sest siin leiti võimalus õpetada Ukraina lastele esialgu selliseid meie jaoks tähtsaid aineid nagu ukraina keel ja kirjanudus, Ukraina ajalugu ja matemaatika ukraina keeles. See on nii üleminekuajaks ja kui meie lapsed on omandanud mingilgi määral eesti keele, siis lähevad nad üle eestikeelsesse õppesse täies mahus. Oleme sellise võimaluse eest äärmiselt tänulikud, sest seostame oma ja meie laste tulevikku siiski Ukrainaga.

Lisaks tavakoolile asus minu tütar õppima Iisaku Kunstide Koolis ja kui

Alutaguse Rahvamuusikutega Ülenurmel Rahvamuusikapeo eelproovis, pildil koos tütre ja õpilasega. Foto Halliki Pihlap

selgus, et siin vajatakse väga kitarriõpetajat, olin rõõmuga valmis Iisakusse tööle tulema.

Mida teadsite Eestist enne siia jõudmist? Olite varem Eestis käinud?

Ei, me ei olnud varem Eestis käinud. Ma polnud varem ausalt öeldes isegi huvi

tundnud, kus see riik asub. Oleme šokeeritud, et oleme siin. Aga see on väga ilus ja sõbralik maa.

Kuidas te endid siin tunnete, kuidas on teid vastu võetud?

Eesti inimesed aitasid meil alustada elu nullist. Oleme selle eest väga tänulikud. Meie sinse kodu eest ei võta meie üürileandaja praegu isegi tasu. Meile kingiti mööblit. Saame lastetoetusi. Kuna oleme abikaasaga alati palju tööd teinud, ei saanud me ka siin pikalt käed rüpes istuda. Nii et käime mõlemad tööl. Mu abikaasa on keevitaja ja mina töötan Iisaku Kunstide Koolis.

Millega te Ukrainas tegelesite?

Kindlasti jäi teil kodus nii mõndagi pooleli?

Elasime Hersoni piirkonnas Peschanka külas Oleshki linna lähedal. Töötasin naaberkülas kultuurimaja direktorina ja Oleshki linna laste vokaalrühma

„Melody“ juhatajana. Nädalavahetustel töötasin laste loomingu stuudios. Kogu minu elu oli seotud loominguga. Olen hariduselt koormeister. Ehitasime abikaasaga oma maja, sõda ei lasknud meil seda lõpetada.

Milline on Teie silmis suurim erinevus Eesti ja Ukraina elu vahel?

Mul oleks lihtsam vastata, mis on neil kahel riigil ühist – armastus oma riigi vastu, austus oma kultuuri vastu ja lahked inimesed. Suurim erinevus on minu jaoks kliima. Seal, kus me elasime, on alati soe, lund sajab väga harva. Siin on vastupidi, palju lund ja külm. Asi, mis mind Eestis on väga rõõmustanud, on see, et eestlased on väga loodushoidlikud. Ukrainas on keskkonnateemad üles kerkinud ja intensiivsust kogunud alles viimasel 2-3 aastal.

Kuidas Teile tundub, kas lapsed Ukrainas ja Eestis on väga erinevad?

Töötasin Ukrainas lastega ja teen seda ka siin. Lapsed on lapsed, ei ole neil suurt vahet midagi. Teismelised pisut keerulised, nooremad toredalt aktiivsed.

Kuidas Teie tütar on siin sisse elanud?

Lida sõbrunes kiiresti vene keelt oskavate lastega, aga suhtleb kollektiivis ka Eesti lastega. Õpetajad Iisakus on selles osas väga toetavad. Mulle tundub, et sõprusel ei ole keelebarjääre.

Millised on teie tulevikuplaanid?

Seda on hirmus öelda, aga meil ei ole tulevikuplaane. On ainult unistused. On ainult see, et igal hommikul ja öhtul palun Jumalat, et mu perekond jääks ellu, et mu vanem vend ja isa ei hukuks sõjas, et tagasi tuleks mu noorem vend, kes tõenäoliselt on vangi langenud ja kadunud juba alates märtsikuust. Ma tahan, et sõda lõppeks ja me saaksime koju tagasi pöörduda. Plaan teeme hiljem.

Slava Ukraini!

Virumaa muusikakoolide Talvemuusika päev „On küünlavalgus hell ja soe“ Iisakus

Pille Nagel

Iisaku Kunstide Kooli direktor

2. veebruaril kogunesid Iisaku Gümnaasiumi saali üheteistkümne Viruma muusikakooli õpilased ja õpetajad, et teha koos üks vahva ühiskontsert. Talvemuusika päev on juba päris pikaajaline, tänavu isegi juubelihõnguline, traditsioon. Esimest korda toimus see juba 25 aastat tagasi Kohtla-Järve Kunstide Kooli eestvedamisel. Ühine kontsert annab võimaluse kokku tulla, üksteiselt eeskuju võtta, näidata ennast ja imetleda teisi ning nii luua meeldivat kogukonnatunnet muusikakoolide vahel. Iisakus on toimunud kontsert varem kahel korral, 2002. ja 2012. aastal.

Sel korral mängisime pilli küünlavalgel. Sest oli ju küünlapäev. Esialgu oldi selle idee suhtes veidi kõhklevad, oleme ju tänapäeval harjunud särava elektrivalgusega. Kuid küünaldega kaunistatud saalis oli tõesti hell ja soe olla ning tekkis mõnus hubane õhkkond. Viimastel aastatel on

olnud tavaks pakkuda osalejatele välja ühislugu koosmänguks. Tänavu oli selles Šoti rahvaviis 18. sajandist, mida Eesti kultuuriruumis tunneme Heldur Karmo laulusõnade järgi „Küünlavalguse valsina“. Kuna proovi selle looga eelnevalt me ühiselt ei teinud, siis oli tõesti põnev, et kuidas see kõlada võiks ja kuidas see õnnestub. Õnnestus väga hästi, kõik kuulasid üksteist ja püsisid kenasti tempos. Eks sellele aitas kaasa ka meie trummiõpilase Robini kindel meetrum, mis kogu suurt orkestrit koos hoidis.

Lisaks küünlapäevale on teine veebruar ka Tartu rahu aastapäev, mis loomulikult samuti kontserdi lugude valikule inspiratsioon andis. Leppisime kokku, et sel päeval mängime hingesoojust andvaid lugusid pühendades need valgusele ja vabadusele.

Pärt Tarvas, Viru-Nigula valla muusika- ja kunstikooli direktor, andis meile üle Talvemuusika päeva talismani, mida meil on au aasta otsa enda käes hoida, et see siis järgmisele korraldaja koolile üle anda.

Foto Kaja Tina

A nagu AABITS

Ene Raudar

Aabits ehk aabitsaraamat on õpik, mille järgi õpitakse lugema. Seda kasutavad koolieelikud või kooliõpilased. Aabitsaks nimetatakse ülekantud tähenduses ka mingi valdkonna algteadmisi või neid käsitlevat raamatut.

Eesti keelde tuleb sõna aabits ladina tähestiku esimestest tähtedest A, B ja C. Sõna "abbits" tarviti eesti keeles esimest korda 1818. aastal.

Aabitsaid armastab ka praegune Illuka kooli juht Anneli Bogens, kelle kogusse on aastate jooksul tee leidnud 116 aabitsat. Vanimad on pärit üle-eelmisest sajandist ning uuemad eelmisest aastast. Nende seas on päris kirju valik: alates klassikalistest õpiraaamatutest kuni temaatilistest teatmikeni, sekka vimkaga väljaandeid ja kohapõhiseid vestmikke.

Illuka kooli lugude aabitsast leiab sajandi jooksul koolieluga seotud olulisi märksõnu, mis tähtede kaudu lugejani tuuakse. Iga tähe juures on lugu või kaks, mis just selle algustähga meie kooli ajaloos eksisteerib. Mõistagi ei mahuta 80-leheküljeline trükis kõike, mida jagada tahtnuks, kuid ilmeka läbilõige meie hariduselust on see küll. Näiteks S nagu suusatamine või M nagu mõis, aga ka T nagu tuulelipp ja L nagu lasteaed. I tähe all saavad tänapäeva lapsed teada, mis isevärki instants oli vanasti internaat ja G tähe kaudu selgub, mis põhjusel ilmus saali seinale Anu Raua gobeläänvaip. Kui tähtedega on tutvust tehtud, leidub lisalehekülgedel veel ka õpilaste ja õpetajate loomingut ja naljanappeid.

Kõigile, kes tunnevad meie raamatu vastu huvi ja tahavad selle lehekülgedele seiklema minna, soovime meelelahutuslikku mõtterrännakut A-st Ü-ni. Tutvuda sellega saab meie valla raamatukogudes. Kes seda aga omale osta soovib, võib pöörduda Illuka kooli poole ja 20 euro eest selle soetada.

Anneli Bogensi aabitsakogu. Foto erakogu

Aabitsaid on mitut masti

Kas teadsid, et tuntud kuke- ja karuaabitsate kõrval on Eestis kirjastatud aabitsate seas ka „Kiisuaabits“ ja „Miki-Hiire aabits“? Või siis kõiksugu küla- ja linna-aabitsatele astub vastu „Mõttetute riikide aabits“? Naljalembesed lehitsevad meelsasti „Anekdoodiaabitsat“, kalamehed „Kala-aabitsat“. Kes kokkamisest lugu peab, see leiab kindlasti sobiva palukese „Hea toidu aabitsast“, tantsurahvast kõnetab „Tootsi ja Teele tantsuaabits“.

Murdekeeleaabitsaid on vist pea igal piirkonnal: Mulgi, Kihnu, Kodavere või siis Seto ja Sõrulase aabitsad, Hiiumaal on „Hiie keele raamand“ ja Võrumaal „ABC kiräoppus“.

Mudilasi õpetavad lugema nii Jänku-Juss kui Öökull Öösike, täiskasvanud, kel sõnadega mängida meeldib, leiavad meelepärast lugemist Valdur Mikita keeleaabitsast „Põliskeele omailm“. Uue oskuse võid omandada „Eesti viipekeele aabitsa“ abil ning „Nutikas aabits“ pakub lugemise kõrval ka kuulamist – vastava tähe peale vajutamisel kuuled vahva vemmälvärsi.

Aabitsamaailm on huvitav ja mitmekesine. Lisasime juurde veel ühe omanäolise – meile eriti armsa – Illuka kooli aabitsa.

HEI NOORED VANUSES 13-18 ELUAASTAT!

03.-15. juuli 2023

ALUTAGUSE ÕPILASMALEV

ootab osalema!

ÜLDINFO:

RÜHMAD: lisaku, Kurtina ja Mäetaguse

TÖÖAEG: 4h päevas + ühistegevused

TÖÖTASU: 4,30 €/h (bruto)

INFO TÖÖKOHA SAAMISE KOHTA: hiljemalt 19. mai 2023

NB! Dokumendid loetakse esitatuks, kui saadad need huvikeskus@alutagusevald.ee ja saad kinnituskirja või viid need lisaku, Kurtina või Mäetaguse noortekeskusesse.

Registreerimine avatud kuni 17. aprill 2023!

LISAINFO JA ABI NOORSOOTÖÖTAJATELT:

lisaku - Kristo tel 577 04757; Kurtina - Mirjam tel 5301 2170; Mäetaguse - Kaidi tel 5629 9811

KANDIDEERIMISEKS:

Esita noore ja lapsevanema poolt (digi)allkirjastatud registreerimisavaldus ja noore CV

TÖÖTUKASSA CV KOOLITUSED:

27.02 kell 14:30 Kurtina noortekeskuses

28.02 kell 13:30 lisaku noortekeskuses

28.02 kell 15 Mäetaguse noortekeskuses

Projekti "Üheskoos maaelu väärtustades" häkatonid toimuvad:

JÕGEVAMAA: 11.-12.02.2023 Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumis

JÄRVAMAA: 18.-19.02.2023 Aravete Keskkoolis

VIRUMAA: 25.-26.02.2023 Kurtina Noortekeskuses

HARJUMAA: 27.-28.02.2023 Kehra Noortekeskuses

PÄRNUMAA: 03.-04.03.2023 Tootsis

Osaleda saavad liikmed alates 12-eluaastast

Projekti tegevusi toetavad Haridus- ja Noorteamet ja Haridus- ja Teadusministeerium

www.eesti4h.ee

4i EESTI

noorte heaks projektikonkurss

Hea lisaku kooli vilistlane, endine ja praegune töötaja!

Olete oodatud tähistama kooli

235. AASTAPÄEVA

10. juunil 2023

Aastapäeva tähistamise ja kooli kokkutuleku täpsema info ja ajakavaga on peagi võimalik tutvuda lisaku Gümnaasiumi veebilehel ja Facebooki lehel.

IG lisaku Gümnaasium

Fotod Margus Pihoff

Improteatri juured on 14.–16. sajandi itaalia tänavateatris ja *commedia dell'arte* nime kandnud populaarses teatrižanris, kus valmiskirjutatud tekstiga näidendite asemel mängiti värvikate tegelaste ja vaid üldjoontes kokkulepitud süžeeaga lugusid.

Improkoolitus harrastusnäitlejatele

Anne Jõgi

4. veebruaril toimus Iisaku rahvamajas maakonna näitemängupäev. Seekord varasemast teisiti, sest paraku on maakonna eestikeelsete näitetruppide seis veidi nutune. Ei, mitte neil, kes tegutsevad,

nendega on isegi päris hästi, aga neid on vähe alles jäänud. Nii kogunesid Jõhvi Huvikeskuse ja Sonda, Kiikla ning Iisaku rahvamajade juures tegutsevate näitetruppide liikmed sel korral hoopis improkoolitusele, mitte ei näidatud üksteisele oma õpitud etendusi. Koolituse viis läbi Eesti Improteater eesotsas

Rednar Annusega. Tulla said ka mõned kiiresti reageerinud näiteringidega seni mitte liitunud huvilised. Kes teab, ehk annab see neile innustust.

Igatahes oli lõbus ja hariv päev, sai palju nalja, aga ei naerdud kellegi üle.

Erasmus+ Eestis

Ljudmila Roy
Mäetaguse Põhikooli
inglise keele õpetaja ja
projekti koordinaator

Erasmus+ projekti NO WASTE nädal sai läbi. Külalised viiest riigist said vastu võetud, õpilased majutusperedesse paigutatud, planeeritud tegevused läbi viidud ja huvitavad kohad külastatud. Meie kool sai palju kiidusõnu hästi varustatud klassiruumide, ilusa koolihoone, sõbraliku ja hubase atmosfääri ning toredate õpilaste ja õpetajate eest.

Kooli käsitöö- ja tehnoloogiaõpetajad Kaja ja Fred viisid läbi töötubasid käsitöömajas, mille käigus valmisid tekstiilist enda kujundatud käekott ja vineerist võtmehoidja, mille õpilased võtsid endaga koju kaasa.

Kuna Erasmus+ projekti teemaks Eestis oli vesi, siis AHHA teaduskeskus näitas õpilastele veega huvitavaid katseid ja nad said teada, et isegi vesi võib põleda. Baltikumi suurim teaduskeskus AHHA vaimustas välisõpilasi ja õpetajaid oma suure ja mitmekesise ekspositsioonivalikuga, mille avastamine võttis mitu tundi aega.

Ilm soosis ja väliskülalised said ennast proovile panna suusatamises, kirveviskamises ja vibulaskmises. Sellel raskel katsumusel aitasid neid Toomas, Timo, Meelis ja Ilja ning meie kooli õpilane Karol Raidma koos isa Kallega. Paljudele olid need tegevused esmakordsed, aga suusk libises hästi ja kirves lendas märki.

Neljapäeval külastasime kõrgtehnoloogilist Aquaphori tehast Narvas, kus vaataskime veefiltrite ja veesüsteemide

valmimise protsessi. Need filtrid aitasid puhastada vett nii Eestis kui ka mujal maailmas. Seejärel käisime ekskursioonil Narva linnuses, kus meile tutvustati Narva linna ajalugu.

Reedene päev algas Kohtla Kaevandusmuuseumi külastamisega Kohtla-Nõmmel. Märjad ja hirmsad kaevanduse tunnelid näitasid õpilastele rasket kaevuritööd ning kaevandamise tagajärgi keskkonnale.

Tagasi koolimajja jõudes tantsisime eesti rahvatantse Kaja Peedi juhendamisel. Tantsusammud tulid hästi välja. Pane kasvõi rahvariided selga ja sõida tantsupeole. Projekti lõpetuseks sõime maitsvat projekti logoga torti ja tänasime majutusperesid.

Kõik projektist osavõtjad tegid ära suure töö. Oleme neile väga tänulikud!

Foto Mäetaguse Põhikooli kogust

Lasteteatrite päev

KIIKLA RAHVAMAJAS
19. MÄRTSIL KELL 12

Nukuteater Kehra Nukk esitab
Charles Perrault
PUNAMÕTSIKE
Häidemees otsustab purunud müüdi kinnitada, kas tõesti on see tõeline Põrgu.

etenduse pikkus: 40min.
mono-nukuetendus
Müüdisjuttu jutustab ja nukudega mängib Margit Aasmäe

Kehra Nukk
Mono-nukuetendus "Punamõtsike"
Charles Perrault muinasjutu ainetel

Teater Tuuleveski
Nukuetendus Hiina muinasjutu ainetel
"Vesidraakoni kingitus"

KITSETALL, KES OSKAS LUGEDA KÜMMENI

Kiikla kogukonnateater

Lastetendus "Kitsetall, kes oskas lugeda kümneni" Ralf Proyseni jutustuse ainetel

Pääse 2 eurot, kuni 3-aastastele tasuta

HEAD KOOLIEELIKUD JA LAPSEVANEMAD!

OOTAME TEID ILLUKA KOOLI ALGKLASSIDE MAJJA
30.JAANUARIL 2023.a ALUSTAB 0.KLASS.

KAVAS:

- 16.15 - 17.30 ESIMESED KOOLITUNNID LASTELE;
- 17.00 - 17.30 INFOTUND LAPSEVANEMATELE.

PALUN VÕTA KAASA TERITATUD HARILIK PLIIATS JA VÄRVILISED PLIIATSID NING VAHETUSJALATSID.

Eelkool toimub 30.01, 13.02, 06.03, 20.03, 3.04, 17.04, 08.05, 15.05

Alutaguse valla lasteaiad ootavad avaldusi laste vastuvõtmiseks 2023/2024 õ.a, kui lapse ja vähemalt ühe lapsevanema elukoht on rahvastikuregistri andmetel Alutaguse vald.*

Avalduse esitamine ARNO keskkonnas
<https://arno.alutagusevald.ee>

Ootame avaldusi 31.maiks

Kontaktid:

- Illuka Kooli lasteaid
Info: www.illuka.edu.ee
E-post: illuka.kool@alutaguse.edu.ee
- Iisaku lasteaid Kurekell
Info: www.kurekell.ee
E-post: kurekell@alutaguse.edu.ee
- Mäetaguse Lasteaid Tõruke
Info: www.lasteaid-toruke.ee
E-post: toruke@alutaguse.edu.ee

*Väljastpoolt Alutaguse valla haldusterritooriumi elavaid lapsi võetakse lasteaiada vabade kohtade olemasolul.

Я ВАМ ПИШУ...

Мой двуязычный квартет

Николай ПАВЛЕНКО,

итератор, переводчик, человек, который свою миссию видит в налаживании диалога между национальными общинами.

В деле изучения языков существует такой трафарет (шаблон, стереотип, или как там еще?), что изучение языка непременно нужно начинать с грамматики. К великому сожалению, многие учебные программы так и построены. Глубоко ошибочное мнение.

Нам часто приводят примеры, как люди за короткий срок изучают эстонский язык, а вот, мол, те, кто живет в Эстонии не одно десятилетие, так и не удосужились изучить его. Как образец успешного освоения языка очень часто приводят итальянского парня Грегори Уссарди, который за 2 года изучил эстонский язык до такой степени, что способен его преподавать! Конечно, есть люди более способные к изучению, а есть и те, кому язык дается с трудом. Однако, как утверждают ученые лингвисты из многих стран, практически любой человек в состоянии изучить любой язык. Как освоил эстонский язык Грегори? Его кто-то заставлял это делать? Нет, более того, о том, что существует такой язык и такая страна Эстония он узнал относительно недавно. Стимулом к изучению эстонского языка стал для Грегори ... концерт мужского академического хора, гастролировавшего в Италии. Именно песня стала первым его учителем!

Не хочу, чтобы меня понимали буквально, что любые курсы надо начинать с выступления академического хора. Любое начало должно быть интересным, живым! Очень облегчает учебный процесс использование музыки, песен, юмора, спортивных занятий! Во всем мире доказала свою эффективность и методика параллельных текстов. Я рад, что и мне удалось внести свою лепту в это полезное дело — мною подготовлен и выпущен в свет «квартет» (четыре книги с параллельным текстом на русском и эстонском языках), к которому, надеюсь накануне Дня Республики добавится еще одно мое двуязычное издание — «Свет Альварии. Заметки эстоноземельца».

НКО "MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoda" В РАМКАХ ПРОГРАММЫ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОЙ ЖИЗНИ В ЭСТОНИИ 2014-2020 годы "LEADER"

начинает прием проектных ходатайств для мероприятий M1 и M5 (Covid-19).

Объемы мероприятий:

- M1 — Развитие предпринимательства, базирующегося на местных ресурсах - 34 182,24 €
- M5 - COVID-19 поддержка - 5 914,93 €

Дополнительные условия для мероприятий M1:

- у ходатай не должно быть ни одного незавершенного проекта;
- срок реализации проекта составляет шесть месяцев;
- поддерживается инвестициями только на внутреннее убранство и оборудование.

Дополнительные условия для M5:

- у ходатай не должно быть ни одного незавершенного проекта;
- срок реализации проекта — шесть месяцев.

Тур подачи ходатайств открыт с 4 по 10 марта 2023 года до 12:00 (ходатайствование через e PRIA), а результаты оценки проектных ходатайств следует ожидать в конце апреля 2023 года. Подходящие регионы для оказания поддержки — Алутагуская волость и ее бывшие географические территории волостей Лохусуу и Авинурме, нынче входящих в волость Муствез.

https://pakmtty.ee/Taotlusvoor_04-10032023_816

Департамент социального страхования напоминает о порядке выплат семейных пособий в феврале

В феврале семейные пособия будут впервые выплачены по новым ставкам. Пособие на первого и второго ребенка, а также пособие родителю-одиночке составят 80 евро. Начиная с третьего ребенка детское пособие составляет, как и раньше, 100 евро. Пособие для многодетной семьи, где воспитывается от трех до шести детей, составляет 650 евро, начиная с седьмого ребенка — 850 евро. Разница между январскими и февральскими пособиями будет выплачена задним числом не позднее 31 мая.

Как заверила глава отдела возмещения Департамента социального страхования Кати Кюмник, тем детям и семьям, которым уже были назначены пособия, выплаты продолжатся в обычном порядке. «Исключением стали семьи, которым семейные пособия перестали

выплачивать, поскольку их не достигшие 19-летнего возраста дети не продолжили обучение. У таких семей снова возникает право на пособие, а в некоторых случаях и право на пособие для многодетной семьи. Также исключением стали семьи, у которых ставка пособия для многодетной семьи начинает постепенно снижаться. В этих случаях за период 01.01.2023-31.03.2023 г. выплаты будут сделаны задним числом не позднее 31 марта», — пояснила Кюмник.

В связи со вступлением в силу изменений Закона о семейных пособиях Департамент социального страхования напоминает, что если в семье воспитывается трое детей от предыдущих отношений, то у одного из родителей есть передать право на получение пособия для многодетной семьи другому

родителю, в случае если они состоят в браке. Если же в браке они не состоят, то таким условием является наличие в семье общего ребенка. Ребенок может входить в состав только одной семьи.

Если семья желает изменить получателя пособия, то по достижению договоренности между родителями, это можно сделать в среде самообслуживания Департамента социального страхования, в бюро обслуживания клиентов или по электронной почте info@sotsiaalkindlustusamet.ee. Новому получателю пособия выплаты будут перечисляться, начиная со следующего календарного месяца. Больше информации и ответы на наиболее часто встречающиеся вопросы находятся на странице департамента.

ЦЕЛЕВОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ИНТЕГРАЦИИ

поддерживает инициативы в области культуры и спорта, направленные на интеграцию в обществе. Целевое учреждение (ЦУ) предлагает поддержку тем мероприятиям и проектам, которые оказывают содействие развитию повседневного общения и сотрудничества людей с различным национально-культурным фоном. Ходатайства от юридических лиц и местных самоуправлений ожидаются до 27 февраля.

"Цель — создать подходящую основу для проведения культурных и спортивных мероприятий, которые будут способствовать людям с разными

национальными языками и культурным фоном для общения и сотрудничества на основе близких по духу тем." — сказала руководитель сектора культурного многообразия ЦУ Аве Хярсинг, — "Общие чувства и опыт побуждают людей к тесным контактам и пониманию друг друга."

Инициативы, на реализацию которых можно ходатайствовать о пособии, должны предлагать людям с различным национально-культурным фоном проведение совместных мероприятий в области культуры или спорта, содействовать сотрудничеству и расширять участие в

информационном пространстве эстонской культуры.

Юридические лица и местные самоуправления могут ходатайствовать о суммах, начиная с 1 000 до 10 000 евро. В бюджете Министерства культуры для поддержки инициатив предусмотрено в целом 100 000 евро.

Более подробная информация об условиях подачи ходатайств и получении пособий приведена на веб-странице Integratsiooni Sihtasutus

<https://integratsioon.ee/taotlusvoor-loimumist-edendavad-kultuuri-ja-sporditegevused-3>.

НА ЗАСЕДАНИЕ АЛУТАГУЗЕСКОГО ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ 26.01.2023 ГОДА

Марин ГРЮНИНГ,
секретарь волостного собрания

- Решено вручить знак заслуги перед волостью Алутагусе руководителю кружка народного танца Аве Яэгер-Нургмаа за развитие и сохранение народного танца и культурного наследия народа.
- Своим решением №18 от 05.01.2023 года избирательная комиссия волости Алутагусе завершила полномочия депутата волостного собрания Ану Ключик начиная с 04.01.2023 года. Исходя из сказанного ранее, завершили полномочия Ану Ключик и как председателя комиссии собрания по вопросам охраны природы, поэтому проведены выборы председателя и заместителя председателя комиссии по вопросам охраны природы. Председателем комиссии избран Вельо Кингсеп, заместителем председателя — Айво Тамм.
- Утверждены составы участковых избирательных комиссий по выборам в Рийгикогу. Информация на странице: <https://www.valimised.ee/>
- Решено детальную планировку (ДП) недвижимости "Ankru" и прилегающей к ней территории в деревне Катазе считать частично недействительной. Признание ДП частично недействительной не влияет и не препятствует реализации ДП в остальной ее части. После признания ДП частично недействительной следует исходить из условий, установленных генеральным планом для участков

жилой застройки территорий компактного заселения.

- Алутагуское волостное собрание решило изменить постановление №10, принятое собранием 21.12.2017 года, — "Порядок покрытия родителями расходов на содержание детей в дошкольных детских учреждениях Алутагуской волости". Начиная с 01.03.2023 года плата за участие повышается с 25 до 35 евро. Льготы для второго ребенка или более не применяются.
- Решено изменить порядок поддержки образования и деятельности по интересам. Расходы компенсируются на сумму до 15 евро в месяц или до 150 евро в год. Плата за учебу и участие в июле и августе не компенсируются. Ходатайство следует представлять не позже 21 декабря текущего года для того, чтобы служащие успели рассмотреть ходатайства еще в текущем календарном году.
- Изменено постановление №144 Алутагуского волостного собрания от 22.12.2020 года "Порядок оказания помощи службой социальной опеки волости Алутагусе":

1) в § 2, 3-й абзац убирается слово "Matusetoetust," ("Пособие по случаю похорон")

2) § 34, абзац 2 изменяется и излагается следующим образом:

"§ 34 lg 2) "Расходы на приобретение очков и других корректирующих зрение средств компенсируются на сумму 100 евро в течение двух лет."

3) § 34 дополняется абзацем 3 в следующем изложении:

"§ 34 lg 3) "Расходы на приобретение или аренду вспомогательных инвентарных средств компенсируются на сумму до 100 евро в календарном году на основании представленных в календарном году документов о расходах."

4) в § 35, абзац 2, число "100" заменяется на число "150".

5) в § 36 признается недействительным абзац 3;

6) в § 40 абзац 1 дополняется следующим предложением "Ходатайство представляется волостному управлению не позже 21 декабря."

• Решено повысить зарплату волостного старейшины в 2023 году до 4500 евро.

• Решено выплатить волостному старейшине за результативную работу в 2022 году премию в размере месячной зарплаты 2022 года.

• Прошло II чтение и прием бюджета 2023 года Алутагуской волости.

• Решено утвердить акт №4 ревизионной комиссии. Ревизионная комиссия осуществила проверку документов, связанных со структурой Алутагуского волостного управления.

С протоколом заседания волостного собрания, с принятыми решениями и постановлениями можно ознакомиться в регистре документов: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Видео заседания волостного собрания на странице: www.alutagusevald.ee/

TÖLL

ANDRUS KIVIRÄHK

Lavastaja AARE TOIKKA (VAT Teater)
Kunstnik LIINA UNT
Helilooja VEIKO TUBIN
Koreograaf MARGE EHRENBUSCH
Osades PIRET RAUK, LOUVISE KAPPER

Täname: Kultuuriministeerium, Saaremaa vald, Kultuurikapital, Elendussõpruste Liit, Rahvakultuuri Keskus

www.kuressaareteater.ee

30.märtsil
Kell 19.00

IISAKU RAHVAMAJAS

PILET
17/14€

Eelmuuk
ja info
tel 5050480

05. aprill 2023
kell 19

Mäetaguse rahvamajas
FRAN ZOBEL
TROMPETIPUU
Piletid 21/23 € müügil Mäetaguse rahvamajas ja Piletilevis, Piletimaailmas

Tervisekassa võimaldab erandkorras kõigile soovijatele tasuta gripivaktsiini

Tervisekassa

Tervisekassa erakorralise otsuse alusel saavad alates 6. veebruarist kõik inimesed end gripi vastu tasuta vaksineerida, kuniks vaktsiini jätkub. Hetkeseisuga on saadaval ligi 30 000 doosi, mida saab kiirematele pakkuda.

3. veebruaril allkirjastas Tervisekassa juhatus erakorralise otsuse, mille kohaselt pakutakse alates 6. veebruarist tasuta gripivaktsiini kõigile. „Seoses gripivaktsiini laojäägiga saame võimaldada tasuta vaktsiini kõigile soovijatele. Gripi vastu on võimalik end tasuta vaksineerida kõikide Tervisekassa vaksineerimispartnerite juures, kuniks vaktsiini jätkub,“ kinnitas Tervisekassa vaksineerimise teenuse juht Hanna Jäe. Sel gripi hooajal on juba tehtud ligi 90 000 tasuta gripivaktsiini süsti riskirühmadele.

KUS SAAB TASUTA VAKTSINEERIDA?

Gripi vastu saab end kõige kiiremini ja mugavamalt lasta vaksineerida mitmetes apteekides üle Eesti. Vaksineerimiseks on vajalik eelregistreerimine, mida saab teha veebis, telefoni teel ja vajadusel apteegis kohapeal.

Samuti saab gripivaktsiini jätkuvalt teha oma perearsti juures, aga ka suuremates haiglates ja paljudes erakliinikutes. Näiteks on vaksineerimiskabinetid olemas Confidos (registratuuri tel. 1330), Qvalitas Arstikeskuses (registratuuri tel. 605 1500) ja Hoole Tervishoiuteenused (Ülemiste keskuse 2. korrus) juures. Soovitav on eelnevalt registreerida.

RINGLUSES ON B-GRIPIVIIRUS

Jaanuari kahel viimasel nädalal registreeriti üle tuhande gripi haigusjuhu. Haigestumuse intensiivsust hindab Terviseamet keskmiseks, gripi viiruste levikut aga jätkuvalt laialdaseks.

Perearst Piret Rospu tõdeb, et gripi vastu tasub end jätkuvalt vaksineerida, sest tegemist on raske haigusega, mis on aktiivselt ringluses ja võib levida ka veel kevadel. „Eelmise aasta gripilaine venis ebatavaliselt pikaks ja viimased gripijuhud olid juunikuus. Käesoleva hooaja edasist kulgu on raske ette ennustada, sest gripp on veidralt käitunud, igal juhul on parem olla kaitstud,“ tõdes perearst.

„Praegu on ringlusesse jõudnud B-gripiviirused. Kuigi elanikkonna seas ei pruugi B-gripiviirus põhjustada olulist haigestumuse tõusu, on viiruse jaoks soodsaks pinnaseks suletud kollektiivid, näiteks koolid. Seega võime näha edaspidi asutusesiseseid puhanguid,“ kinnitas Terviseameti gripikeskuse peaspetsialisti Olga Sadikova.

Terviseameti kohaselt on viimase kahe nädala jooksul gripi tõttu haiglaravi vajanud 85 inimest. Hooaja algusest on gripi tõttu hospitaliseeritud 832 inimest, neist 71% on olnud üle 50-aastased. Terviseameti andmetel on sel hooajal gripi tõttu surnud 14 inimest vanuses 33-91, kes kõik kuulusid riskirühma.

Kultuuriministeeriumi ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu korraldatud arutelupäev kohalike omavalitsuste juhtidele ja kultuurispetsialistidel

Kultuuriministeerium

Arutelupäev korraldati, et koos mõtestada kohaliku kultuuri tähtsust piirkonna arengule ning inspireerida läbi kogemuslugude võtma kultuuri kui investeringut, mitte kui pelgalt kulu.

„Kohalik kultuur on kandev osa Eesti kultuurist. Riik ja omavalitsused peavad tegema tihedat koostööd nüüd ja tulevikus, et tagada kohaliku kultuuri jätkusuutlikkus. Sealjuures teevad mind murelikuks avalikkusesse jõudnud lood kultuurimajade ja rahvaraamatukogude sulgemistest, mis on tingitud viimastest kriisidest, sealhulgas energiakriisist. On oluline, et saime koos kohalike omavalitsuste juhtidega arutada, kuidas hakkama saada eelarvepiirangute ja ka kohati kahaneva rahvaarvu tingimustes kultuuri korraldamisega,“ ütles kultuuriminister Piret Hartman.

„Kultuur on kogukonna süda. Kui me ei leia lahendusi ja võimalusi kohaliku kultuuri hoidmiseks, siis ootab meid ees kogukondade hääbumine. Nii nagu riik ja kohalikud omavalitsused peavad arutama, kuidas kohalikku kultuurikorraldust toetada, peavad ka omavalitsuste juhid ja kultuurikorraldajad arutama, kuidas korraldada tööd nii, et ei väheneks inimeste ligipääs kultuurile. Kohalike kultuurikorraldajate madal palk on väga suur probleem vastava tööjõu tagamisel. Peame jõudma kokkuleppele ka omavalitsustes töötavate kultuuritöötajate miinimumpalga osas nii, nagu see on riigilt palka saavate kultuuritöötajate puhul. Samuti vajavad omavalitsused riigi nii rahalist kui ka teadmuspõhist tuge ümberkorralduste planeerimisel,“ lisas Hartman.

Kohalike omavalitsuste inspiratsioonipäeva eesmärk oli jagada kogemuslugusid. Viimsi vald keskendus oma ettekandes kahele viimastel aastatel tehtud suurele kultuuri-asutuse investeringule – raamatukogu ja kultuurikeskus. Viimsi kogemuse näitab, et kaasaegne kultuurikeskkond on oluline, et tuua inimesi veelgi enam kultuuri juurde. „Kultuurivaldkonna arengust tõuseb palju kasu erinevatele osapooltele. Omavalitsustele kuuluvad kultuuriasutused saavad olla loomemajanduse valdkonna ettevõtlusinkubaatoriteks, aga piirkonda kultuuritarbijaid tuues ka vahetuteks koostööpartneriteks näiteks turismi- ja majutussektori ettevõtetele,“ ütles Viimsi valla kogemuslugu jaganud vallavanem Illar Lemetti.

Saaremaa vald tutvustas oma kultuuriasutuste ümberkorraldamise kogemust, millest on võimalik õppida paljudel teistel omavalitsustel üle Eesti.

„Muudatuste eest ära joosta ei saa, aga nende juures peab kohalikul omavalitsusel olema sõnastatud ootus kultuurile ja kultuurikorraldajatele, sest nälg kultuuri järele on suur,“ ütles Saaremaa valla kogemusest rääkides abivallavanem Koit Voojärvi. „Kultuuril on oluline roll piirkonna sidumisel, et noored tuleksid tagasi, et kogukond oleks ühtne – kui me ei suuda kuni 16-eluaastani mõjutada noorte kultuuri-geeni, siis paljud lapsed lahkuvad piirkondadest ja ei tule enam tagasi“.

Veel kõneles Rahandusministeeriumi eelarvepoliitika asekancler Sven Kirsipuu riigi eelarve erinevatest tasakaaludest ning võrdles Eesti olukorda teiste Euroopa Liidu riikidega. Eduka turismikoostöö kogemust jagas Ida-Virumaa turismikoordinaator Kadri Jalonen ja loomeklatri koordinaator Piia Tamm.

Paneelarutelus osalesid Voronja galerii eestvedaja Raul Oreškin Peipsiääre vallast, Pärnu linnast disainikaubamaja eestvedaja Kati Vaas, Tartu linnast disainer Liis Tiisvelt. Kõige enam oodatakse kohalikele omavalitsustelt avatust, kuulata ära ideed ning aidata igati kaasa mõistliku asjaajamisega. Leiti, et loomeettevõtjad läbi oma tegevuse aitavad luua koha identiteeti ning ettevõtlusel ja kultuuril on tugevad seosed, mis viitab, et kultuur on investering.

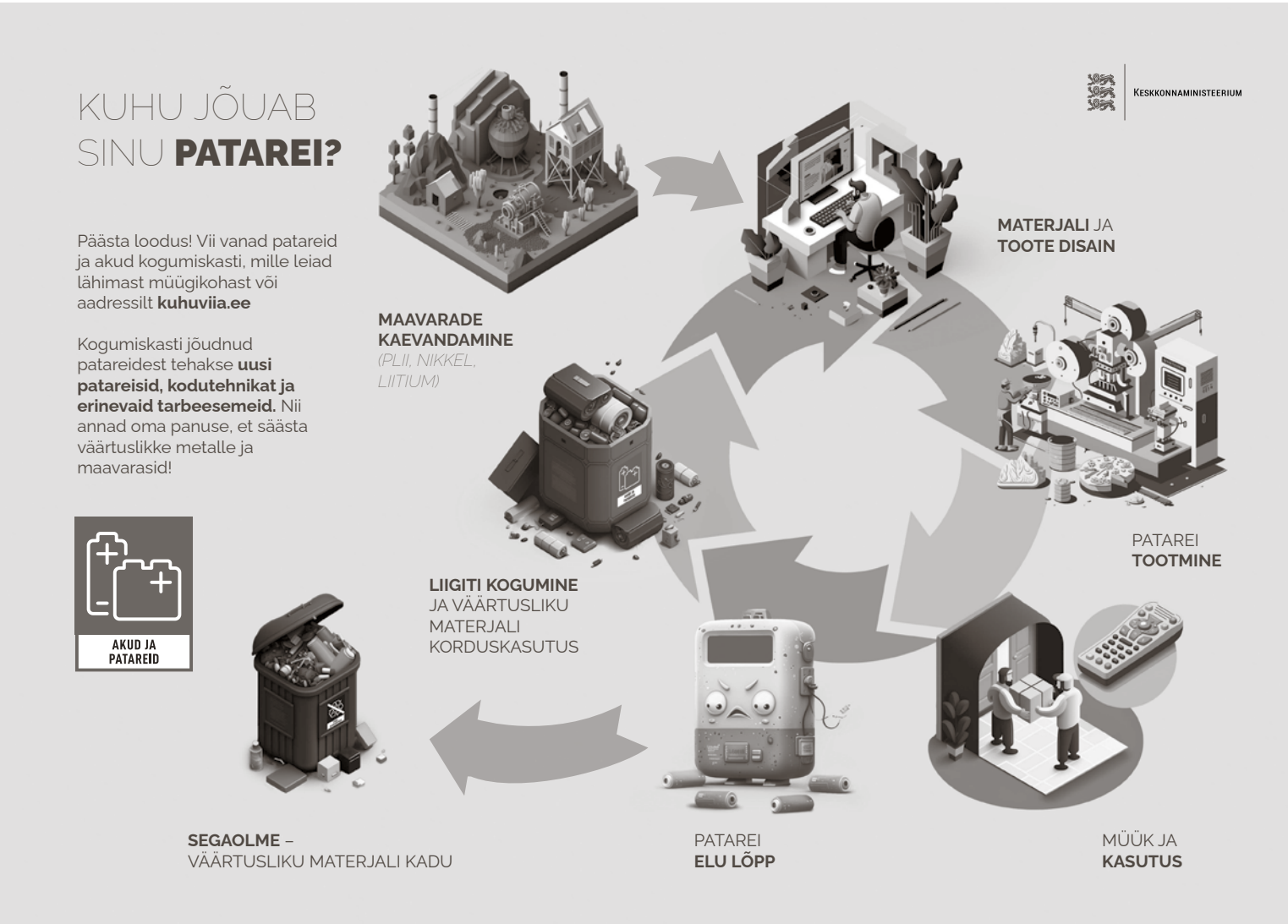
Enne inspiratsioonipäeva toimumist viis kultuuriministeerium koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liiduga läbi küsitluse kohalike omavalitsuste seas. Kõige teravamalt tajuti palgaküsimust:

- Vaid 10% omavalitsustest, mis asuvad Harjumaal, Ida-Virumaal ja Tartumaal, on kohaliku omavalitsuse kultuuritöötaja miinimumpalk võrdsustatud riikliku kultuuritöötaja miinimumpalgaga.
- 51% vastanutest puudus eesmärk maksta riiklikku kultuuritöötaja miinimumpalka, sest riikliku kultuuritöötaja palgatase on omavalitsuste võimaluste jaoks liiga kõrge.
- 38% vastanutest ütlesid, et neil seisavad arutelud ees rahvamajade ümberkorraldamise osas sel aastal ning 28% vastasid sama raamatukogude ümberkorraldamise kohta.

KUHU JÕUAB SINU PATAREI?

Päästa loodus! Vii vanad patareid ja akud kogumiskasti, mille leiad lähimast müügikohast või aadressilt kuhuviaa.ee

Kogumiskasti jõudnud patareidest tehakse uusi patareisid, kodutehnikat ja erinevaid tarbeesemeid. Nii annad oma panuse, et säästa väärtuslikke metalle ja maavarasid!

MAAVARADE KAEVANDAMINE (PLII, NIKKEL, LIIITUM)

MATERJALI JA TOOTE DISAIN

PATAREI TOOTMINE

LIIGITI KOGUMINE JA VÄÄRTUSLIKU MATERJALI KORDUSKASUTUS

AKUD JA PATAREID

SEGAOLME – VÄÄRTUSLIKU MATERJALI KADU

PATAREI ELU LÕPP

MÜÜK JA KASUTUS

TALVINE SAMMUVÕISTLUS
Alutaguse valla

Millal?
20.02-20.03 2023

Kuidas?
Kogu kokku 250 000 sammu

LIIKUMISAASTA 2023 **OMAVALITSUSTE vaheline SAMMUVÕISTLUS**

Tule talveroому nautima!

ALUTAGUSE VALLA TALVINE SAMMUVÕISTLUS!

Timo Juursalu

Alutaguse vallavalitsuse spordispetsialist

Alutaguse Vallavalitsus kutsub kõiki elanikke osa võtma väljakutsest, mille eesmärgiks on teha piisavalt palju samme, et Alutaguse valla rahvas oleks kõige tervem rahvas kogu Eestis.

2023. aasta on kuulutatud liikumisaastaks. Seega on aeg intensiivsemalt inimesi üles kutsuda liikuma (kõndima, jalutama, suusatama või kasvõi jooksmas). Tervise parnemiseks on vajalik kokku sammuda vähemalt 250000 sammu. See teeb päevas keskmiselt ligikaudu 8600 sammu.

Väljakutse algab 20. veebruarist ja kestab 20. märtsini. Kõikide väljakutse sooritajate vahel läheb loosi peaauphinnana Romantikapaketi Mäetaguse Spa poolt. Lisaks on kaks Mäetaguse Spa tagatoa paketti, 3 Liikudes Läbi Alutaguse pusa, 3 Alutaguse valla logoga buffi, 3 Alutaguse valla logoga mütsi, 3 Alutaguse valla logoga kruusi, 6 Alutaguse valla logoga sokipaari ning Virve Osila raamat „Elu on teater“.

PANE TÄHELE: Võistlusel osalemiseks veendu, et sinu telefonis oleks nii Fitsphere kui ka Google Fit rakendus. Võistlusel osalemiseks leia Fitsphere rakenduses üles võistlus „ALUTAGUSE VALLA TALVINE SAMMUVÕISTLUS!“ ja vajuta rohelist nuppu REGISTREERI VÕISTLUSELE.

FitSphere rakendus loeb sinu liikumise automaatselt, kuid selleks, et saaksid oma liikumise ka võistluse arvestusse, pead vajutama rakenduse pealehel oma sammude all olevat nuppu VAHETA PUNKTIDEKS. Samme tuleb punktideks vahetada iga 24 tunni tagant. Sammud, mis oled teinud rohkem kui 24 tundi tagasi, jäävad punktide arvestusest välja.

Sel aastal on võistlus ka omavalitsuste vahel. Seega näitame teistele omavalitsustele, kui tervislikud on Alutaguse valla inimesed.

Mõnusat liikumist!

SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// **TIMO JUURSALE**
spordispetsialist

Otepääl toimusid Eesti meistrivõistlused suusatamises

14.01 toimunud võistlusel tuli klassikasprindis naiste Eesti meistriks Aveli Uustalu. Herta Rajas saavutas 9. koha.

15.01 saavutas Herta Rajas vabatehnika 5 km distantsil N20 vanuseklassis 3. koha.

Aveli Uustalu saavutas 10 km distantsil 2. koha. Naiste klassis jäi ta 4. kohale.

Spordikalender

23.02.2023 kl 20 lisakus

Lääne-Virumaa esiliiga korvpallis: Alutaguse KK vs Sõmeru

25.02.2023 kl 14 lisakus

Ida regiooni rahvaliiga korvpallis: Alutaguse KK vs Lüganeuse

01.03.2023 kl 18

Ida-Virumaa argipäeva suusaõhtud 2023 – V etapp Pannjärve klassika ühisstart

11.03.2023 kl 12 lisakus

Ida regiooni rahvaliiga: Alutaguse KK vs BC Narva-Jõesuu Linnavalitsus

16.03.2023 kl 20 lisakus

Lääne-Virumaa esiliiga: Alutaguse KK vs MEIE Toidukaubad

25.03.2023 kl 10 Pannjärvel

Eesti noorte ja juunioride meistrivõistlused suusatamises 2023 – ühisstartid

26.03.2023 kl 10 Pannjärvel

Eesti noorte ja juunioride meistrivõistlused suusatamises 2023 – teatesõidud

29.03.2023 kl 18

Ida-Virumaa argipäeva suusaõhtud 2023 – VII etapp Pannjärve vabatehnika ühisstart

Andrias Rääst võitis, Ahu, Kivimägi ja Rajas said hõbemedali

21.01.23 toimus Lätel HAWAII EXPRESS NOORTE SUUSASARJA II etapp, kus sõideti eraldistardist klassikadistants. Alutaguse Suusaklubi kasvandikel läks väga hästi.

N11 Eliisabet Grinfeld	18. koht
N12 Ronja Rajas	16. koht
N13 Anette Kivimägi	II koht
M13 Andrias Rääst	I koht
M13 Marten Nurgamaa	III koht
N14 Anette Ahu	II koht
N14 Mirta Rajas	III koht
M14 Kaarel Karp	17. koht
N16 Herta Rajas	II koht
M18 Karel Vähk	13. koht
M18 Laur Palmet	16. koht
M23 Allain-Marco Anton	III koht

Pannjärve suusasarja I etapp

Alutaguse Puhke- ja Spordikeskuse suusaradadel toimunud Pannjärve suusasarja I etapil osales 68 suusaõpra.

Vanuseklasside võitjad:

1 km

U10 Oleg Denissov (Äkke SK) ja Eliisabet Grinfeld (Jõhvi SK/Alutaguse SK)

3 km

U13 Andrias Rääst ja Anette Kivimägi (mõlemad Alutaguse SK)

U16

Andero Virkebau (Alutaguse SK/Jõhvi SK) ja Herta Rajas (Alutaguse SK)

N50+ Nadežda Poljakova (Narva SVK)

M50 Viktor Shemarin (Äkke SK)

M60+ Vladimir Sidorov (RSK Jõhvikas)

6 km

N Keili Karu (Alutaguse SK)

N40 Margit Ahu (SK Murakas)

M Allain-Marco Anton (Alutaguse SK)

M40 Anatoli Shibanov (ShiBest SK)

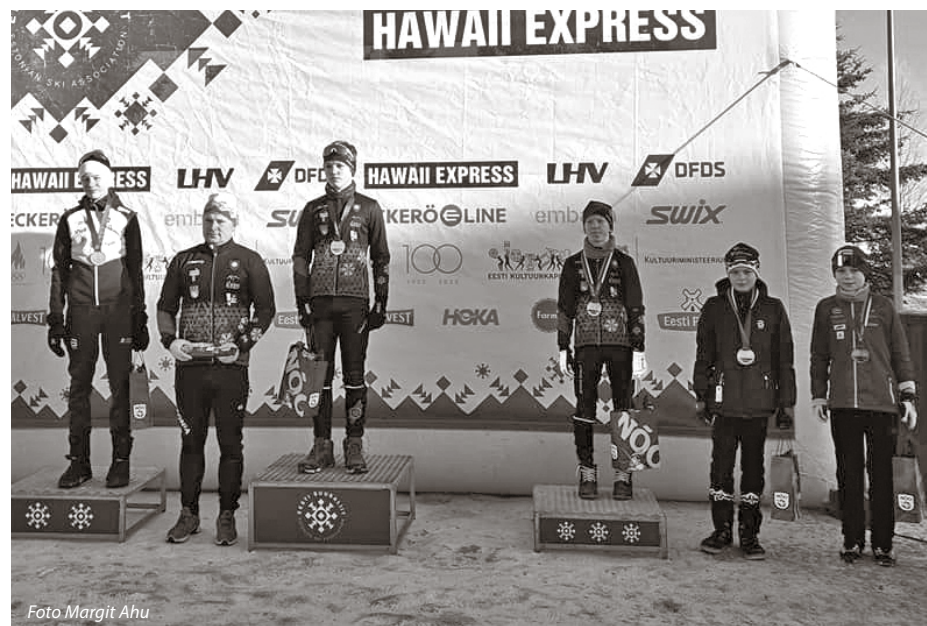

Foto Margit Ahu

JOONISTUS-KONKURSS LASTELE JA NOORTELE

100 aastat tulepaagist tuletornini

Rannapungerja TULETORN kui **PAIGAVAIMU SÜMBOL**

Tule osalema joonistuskonkursil ja aita tähistada Rannapungerja paigavaimu sümboli 100. aastapäeva!

Joonistada võid Rannapungerja tuletorni, aga mitte ainult. Mõtle mida tähendab sinu jaoks paigavaim, meie oma kohalik kultuuripärand, mis on sinule südamelähedane ja pane see paberile.

Konkursile on oodatud osalema kõik, kel vanust alla 20 eluaasta.

Iga osaleja võib esitada kuni 2 tööd vabalt valitud joonistus- või maalimistehnikas.

Pildi suuruse saad valida ise.

Kirjuta töö tagaküljele selle pealkiri, oma nimi, vanus ning kontaktandmed, saada töö postiga või too ise kohale.

Parimad tööd valib välja žürii ning need pannakse üles 2023. aasta suvel välinäitusel „Rannapungerja tuletorn kui paigavaimu sümbol. 100 aastat tulepaagist tuletornini“.

Tööde esitamise tähtaeg hiljemalt 15. aprill 2023

Sinu töid ootab Iisaku Kunstide Kooli kunstiõpetaja Kaja Tina.

Iisaku Kunstide Kool, Tartu mnt 62, Iisaku Alutaguse vald, 41101 Ida-Virumaa

Lisainfo: kaja.tina@alutaguse.edu.ee

Kooli koduleht: iisakukunstidekool.edu.ee

Konkursil osalemisega annad korraldajale õiguse kasutada oma tööd näitusel, sellega seotud trükistes ja väljaannetes. Tööd avaldatakse koos autori nimega. Konkursi ja näituse korraldaja: MTÜ Tuletorn koostöös Iisaku Kunstide Kooliga

KULTUURIMINISTEERIUM

EESTI RAHVAKULTUURI KESKUS

Esmane õigusnõustamine kui õigusabi tulemüür

Hille Raud
ÕTB juhataja

Lubage esimese ja viimase sõnumina käesolevas kirjatükis toonitada telefoninumbrit 5385 0005! See number avab ukse tasuta õigustoele sügava, keskmise või raske puudega inimestele üle Eesti. Jagage seda neile, kes sihtgruppi kuuluvad ja õigusinfot vajavad!

2022. aasta kevadel astus Justiitsministeeriumi poolt toetatud ja erivajadustega inimestele mõeldud õigusteenus uude, mõnevõrra ümberdisainitud koostööperioodi.

ÕIGUSABI VS ÕIGUSNÕUSTAMINE

Tervikpilt riigipoolsest õigusabiga toetamisest koosneb kahest osast, milleks on esmane õigusnõustamine ja riigi õigusabi. Erivajadusega isik saab õigusteenusega pöörduda esmasse õigusnõustamisele või taotleda riigi õigusabi.

Riigi õigusabi vajab inimene eelkõige kohtuasjades. Riigi õigusabi saamiseks on vaja ka erivajadusega isikul esitada kohtule taotlus ja majandusliku seisundi teatis. Sihtgruppiks on inimesed, kes oma majandusliku seisu tõttu ei suuda õigusteenuse eest tasuda. Samas ei pruugi õigusabi olla tasuta – hüvitamise kohustuse otsustab kohus.

Esmane õigusnõustamine on kavandatud olema õigusabi tulemüüriks – st õigusinfo saamise esimeseks ja kõige kiiremaks viiks. Puudega inimesel on võimalus pöörduda spetsiaalselt neile mõeldud tasuta teenusele Õigusteenuste Büroo Sihtasutusse (ÕTB), kellel on

olemas aastatepikkune erivajadustega inimeste abistamise kogemus üle Eesti. Koroonaaastad on õigusteenuse kliendile lähemale nihutanud sel moel, et päris suur hulk abivajajaid soovivad juristiga konsulteerida veebi vahendusel. Kaugkohtumised võimaldavad tööd planeerida piirkondlikku nõustamispäeva ootamata, kõikidel helistajatel on võrdne võimalus järjekorda saada ja ajakriitilised probleemid saavad kenasti hallatud. Oluline on, et puudega inimeste õigusnõustamise info oleks eri piirkondades pidevalt nähtav!

ÕNGE ULATAMINE

Kevad 2022 tõi muutusi ka õigusteenuse korraldusse. Justiitsministri määrus seab esmatasandi õigusnõustamisele kohtus esindamise ja kohtudokumendi koostamise piirangu. ÕTB jurist saab puuetega inimeste õigusteenusele asjakohase „diagnoosi“ panna ning sättida tegevusplaani, samuti selgitada kohtupabereid, teavitada riigi õigusabist, abistada ametiasutustega suhtlemisel ja asjaajamisel. ÕTB õigusabi on aastate vältel olnud pigem „õnge ulatamine“. Teeme klientidega koostööd ja klient on kaasatud vajalikesse tegevustesse. Esmatasandi õigusabi võimalust peab jätkuma võimalikult paljudele ja mugavusteenus see olla ei saa. Meie kliendid on toredad ja tänulikud õigusabi võimaluse üle. Esmakordsel helistamisel vahel kaheldakse, kas ollakse õiges kohas. Küsija suu pihta ei lööda ja kui ÕTB isegi õige koht ei ole, siis püüame välja selgitada õige teeotsa. Peamine teenusele jõudmise takistus paistab olema ÕTB telefoninumbri mitteteadmine või unustamine.

Lisaks õigusnõustamisele korraldab ÕTB koostöös piirkondlike

EPIKoda koostöös Õigusteenuste Büroo Sihtasutusega (ÕTB) pakub õigusnõustamise teenust keskmise, raske või sügava puudega inimestele. Erivajadusega isiku õigusküsimuste lahendamiseks võivad sihtgrupi esindajatena nõustamisele pöörduda ka hooldajad või pereliikmed. Teenuse eesmärgiks on tagada erivajadustega isikutele õigusnõustamine ja abistamine igapäevasel ametiasutustega suhtlemisel ning asjaajamisel.

Õigusnõustamiseks on vajalik eelregistreerimine telefonil 53 850 005 E–N kell 10–16. Lisainfo Eesti Puuetega Inimeste Koja kodulehelt: www.epikoda.ee/oigusnoustamine

puuetega inimeste kodadega õigusinfo teabetunde ja -päevi erivajadustega inimestele olulistes õigusvaldkondades, näiteks kinkimise ja testamendi teemal.

UUED ÕIGUSMURED

22 aastat ühiskonna riskirühmadele õigusabi kogemust ja viis aastat erivajadustega isikute õigusnõustamist on ÕTB juristide töölauale toonud kõik inimese elukaare õigusmured. Kui enne COVID-19 juhtis õigusteenuste pingerida ülekaalukalt perekonnaõigus (elatis lapsele, hooldusõigus, eestkoste), siis viimasel paaril aastal on pereasjade kõrval kasvanud võlasuhete osakaal (erinevad lepingud, eluasemega seotud probleemid, töösuhted), samuti sotsiaaltoetuste ja -teenuste küsimused. Lisaks tõusevad konfliktid korteriühistutes, vajatakse infot pärimisteedes. Esineb ka liigse usaldamise juhtumeid; siinkohal tasub üle mainida, et telefonivestluseid ja suuliseid kokkuleppeid ei tasu tõsiselt võtta. Kurvastavad pettuste ohvriks langemise ja erivajaduse ärakasutamise juhtumid, nt autoostu tehingusse või osaihingu juhatusel liikmeks meelitamine, rahapettused jms. Kindlasti oleks mitmed ebamugavad olukorrad

jäänud olemata, kui õigusabiteenuse info olnuks õigel hetkel kättesaadav.

ÕIGUSABI

Puudega inimesed saavad nüüd lihtsamalt õigusabi.

Varem on EPIKojast saanud ainult õigusnõustamist, nüüd saab ka õigusabi. Õigusabi teenust osutavad Õigusteenuste Büroo Sihtasutuse töötajad.

Õigusabi on tavaliselt vaja kohtuasjade lahendamiseks. Sagedamini vajavad inimesed abi nendel teemadel:

- perekond (elatis, hooldusõigus, eestkoste)
- raha (laenud, lepingud, töö, sotsiaalteenused)

Õigusabi aitab inimesel ka ametiasutustega suhelda.

Kui vajad õigusabi, helista telefonil **53 850 005** ja registreeri end õigusnõustamisele. Telefonile vastatakse esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval kell 10–16.

Õigusnõustamisel suunatakse Sind õigusabi töötaja juurde.

EPIKoja õigusabi saavad ka puudega inimeste hooldajad ja pereliikmed.

Kergemate tervisemuredega on nõu võimalik küsida ka perearsti nõuandetelefonilt

Sander Rajamäe
Tervisekassa

Kuna Eestis on hetkel viiruste periood ning nakkushaiguste levik on väga ulatuslik, tuletab Tervisekassa meelde, et kergemate tervisemurede korral saab lisaks perearstidele ja -õdedele abi küsida ka üleriigiliselt perearsti nõuandetelefonilt 1220.

„Kui inimesel on hooajaliste viirustega seotud tervisemure, saab ta nõu küsida helistades perearsti nõuandetelefonile. Lisaks, kui inimene on haigestunud nädalavahetusel ja vajab töövõimetuslehte, on võimalik oma haigestumine fikseerida ning selle alusel saab perearst väljastada töövõimetuslehe. Nädalavahetusel või riigipühadel nõuandetelefoni kaudu võimalik hädavajadusel pikenädalada ka retsepte krooniliste haiguste puhul,“ rääkis üleriigilise perearsti

Tervis teeb muret?

Kõikides terviseküsimustes nõustab perearsti nõuandetelefon

1220

või +372 6346 630
(Eestist ja välismaalt helistades).

nõuandetelefoni teenindusjuht Kärt Kukk.

„2022. aastal võeti nõuandetelefoni kaudu meiega ühendust ligemale 444 000 korral, päevas saime keskmiselt 1300 kõnet. Kõikidest helistajate tervisemuredest said nõustajate poolt lahendatud 88%, mis tähendab, et helistaja ei pidanud enam kuhugi edasi pöörduma,“ lisas Kukk. Tema sõnul peavad siiski 9% helistajatest pöörduma kõne järgselt oma pere- või raviarsti poole täiendavateks

uuringuteks või analüüsideks. Ülejäänud suunatakse kas erakorralise meditsiini osakonda või ühendatakse Häärekeskusega.

Üheks võimaluseks on perearstile pöörduda ka e-kirja teel. Kiirema vastuse huvides tasub hoida e-kirjad konkreetseks ning panna kirja ainult oluline haigust puudutav info. Juhul, kui perearstikeskuses on kasutusel mõni kaugtreenustest, soovitage inimestel perearsti või õega kontakti saamiseks seda võimalust

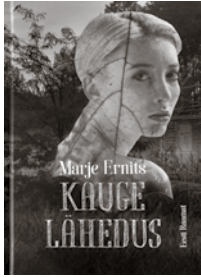
kasutada. Kui perearstikeskuses on mõni kaugtreenus kasutusel, leiab selle kohta informatsiooni vastava perearstikeskuse kodulehelt.

Kergemate tervisemurede korral on võimalik abi küsida ka apteekidest – seal töötavad apteekrid ning proviisorid on igati kompetentsed andma inimestele nõuandeid näiteks kergemate külmetus- või viirushaiguste osas. Samuti oleks hea hoida kodus pisikene ravimivaru, näiteks valuvaigistid, palavikualandajad, kõhulahtisuse puhul aitavad tabletid, kõharavimid ning kurguvalu leevendavad vahendid.

Endiselt pole kadunud vajadus end vaktsineerida praegu laialdaselt leviva gripi ja COVID-19 viiruse vastu – vaktsineerimine kaitseb raske haigestumise ning haiglaravi eest. Kui aga inimene on juba haigeks jäänud, tuleks püsida kodus, sest nii ei levi nakkus edasi.

RAAMATUKOGUHOIDJA SOOVITAB

Ingrid-Urve Järv
Kuremäe raamatukogu

Marje Ernits
KAUGE LÄHEDUS
Eesti Raamat 2022

See raamat on ühe perekonna suvest ja puhkuseplaanidest, millesse elu teeb ootamatud muudatused. Vanemate ja laste omavahelisest suhtlemisest, üksteisega arvestamisest, lapsepõlve meenutamisest ja juurte otsimisest.

„Okei, sain aru!“ sõnas Seven, mõtles hetke ning lausus: „Nüüd on nii, et meie täiesti tavalises perekonnas võtab igaüks täna endast vaba päeva, et midagi koos teha.“ ...

Hea kerge lugeda, aga paneb elu üle mõtlema. Raamatut saab laenutada lisaku, Kuremäe, Mäetaguse ja Pagari raamatukogus.

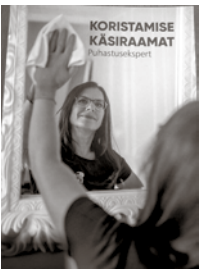

Helen Käit
KULDSE SÕNNIKUMARDIKA SALADUS
Tänapäev, 2022

„See oli tegelikult Armin, kes avastas, et rohekas-kuldne sõnnikumardikas oli kaminasimsilt kadunud...“ Nii algab laste seiklus oma mäluasja Kaka-Pähh otsimisega, mis lõpuks muutub ka ohtlikuks. Kõik laheneb siiski õnnelikult ja üllatusega.

„Kuldse sõnnikumardika saladus“ sai 2021. aastal Tänapäeva kirjastuse lastejutuvõistluse kolmanda koha. Raamatu teksti ilmestavad Sirly Oderi illustatsioonid. Huvitav lugemine ka täiskasvanutele.

Raamatut saab laenutada lisaku, Kiikla, Kuremäe, Pagari ja Tudulinna raamatukogus.

KORISTAMISE KÄSIRAAMAT
Puhastuseksperit, 2022

Kes soovib tutvuda uemate koristamise vahendite ja võtetega leiab häid nippe raamatust „Koristamise käsiraamat“. Raamatus on hästi välja toodud teemade kaupa erinevate ruumide ja materjalide puhastamise viisid ja vahendid. Raamatu lõpus on ka töödeks vajalike isikukaitsevahendite soovitusel. Raamatut saab laenutada Kiikla ja Kuremäe raamatukogus.

KUULUTUSED

Ostan nostalgia nõusid, karpides lusikad, keramik, vanu naiste ehteid jms. Tel 5356 0761, Liina

Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras) fototehnikat, heliplaate ja muud vanavara. Tel 5872 5458

KIIKLA AUTOREMONDITÖÖKODA Pihlaka tee 6 Sõiduautode hooldus, remont, rehvitööd, veermiku remont, keevitustööd. Ostame taastamiseks sõidukeid, ka avariilisi. Palume ette helistada tel +372 53971898

Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 552 7322

Mälestame

lahkunuid

KALLE PÄRN
ILMAR ILSÉN
AIVO KILK

**Õnnitleme
lapsevanemaid**

ANDREI VAINDLU

Õnnitleme sünnipäevalapsi

HILDA NAUR	97
VILHELMINA ROOST	94
VALENTINA MATINA	94
EMMI OSULA	94
AINO KRIISA	92
MAIMU KARP	90
ANTONINA HARLAMOVA	89
NIINA KARP	89
VILMA NIINEP	89
GALYNA REZNICHENKO	88
KLAVDIA FAIRUZOVA	87
JOANA ŠEPIKIENE	87
LILLE SALUJÕE	87
LAINE TALITEE	86
LEONIDA VAHRAMEJEVA	86
ELMU ORUJÕE	85
HILJU PÄRN	84
VIIVI TITTO	84
JEVGENI KARTJOŽNIKOV	84
HELMİ LAANEVÄLI	84
AIME ILSALU	83
EVELIN TAMM	82
LEA MAASIK	82
LIUBOV SAMICHKA	82
VLADIMIR TRELIN	81
VELLO MESI	81
HANNES KASK	80
ALEKSANDER SIIMUSTE	75
TAMARA VEDERNIKOVA	75
MEELIS KARJA	75
HELGI KOPPEL	70
LARISSA KVIKOVSKAJA	70
GRIGORI ŠMUTOV	70
VIKTOR OHAKAS	70
IRAI DA SERGEJEVA	70
KONSTANTIN KAUS	70

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. info@metsakeskus.ee Tel: 56 111 900

Kauksi külasetts ja Kauksi rannahoone

VASTLAPÄEV

19. veebruar algusega kell 13 VASTLALIUG

SUUSABAASIS ON TANTSUPIDU Kauksi küla bändiga

REGISTREERI JA TELLI LÕUNA: Supp, leib, tee, kukkel - 10 eur kauksi.puhkemaja@mail.ee tel: 5219326 Piret

3. märtsil kell 19

ILLUKA MÕISAS

August von Kotzebue ja Friedrich Gustav Arveliuse ainetel Lennuki, Linnardi ja Kiikla kogukonna ühisloominguna valminud naljamäng

August ja Julia

Osades: Mari Kündla, Ruth Linnard, Kristjan Kündla, Külli Raidma, Krista Kõrvemaa, Katrin Kõrvemaa, Kaie Talm, Liisi Kauber, Monika Grünfeld, Andrus Kurs, Rene Kündla, Karol Raidma. Kaastõepäev: naustantsu naisrühm Kiiklind, rahumuusikud Meeli ja Dan

Pilet 3 eurot

11. märtsil kell 15 ALAJÕE KOGUKONNAMAJAS 11 марта в 15:00 В общественном доме Алаиэ

Naistepäeva pidu

Празднование женского дня

NAISTEKЛУБИ SPITSA TUTVUSTAB OMA TÖID JA LEMMIKOITIDE RETSEPTE Женский клуб "Спица" познакомит со своими работами и рецептами любимых блюд

MEELELAHUTUSPROGRAMM Развлекательная программа

TEELAUD Чайный стол

TASUTA

26. veebruaril kell 12 PAGARI SELTSIMAJAS

Lasteteater Rõõmulill

NÕIATÜDRUK MIRELL

peab Eesti sünnipäeva

Pärast etendust mängime üheskoos ja sööme sünnipäevatoriti

Kogupere-etendus

Lisainfo: seltsimaja@alutagusevald.ee

Iisaku Rahvamaja ja Muusikute Fond PMF esitlevad

5.03 KL 16

IISAKU RAHVAMAJA

MUUSIKARÄNNAK

Tallinna Keelpillitrio

Kristina Kriit viiul Toomas Nestor vioola Levi-Danel Mägila tsello

Koost: Berthoven, Beethoven

Pilet: 5/4€

10. märtsil kell 20.00 IISAKU RAHVAMAJAS

Naistepäeva PIDU

Tantsuks esineb BONDBAND

Õhtujuht Priit Pikhoff

Kohv ja tee meie poolt, muu suupärane tooge ise kaasa!

Pilet eelmüügist 6€, kohapeal 8€ Laudade broneerimine tel. 58866418

23. märtsil kell 18

Külas on Polina Tšerkassova. Kuulame imekauneid muinasjutte, laule ja pillilugusid. Õpime juttu vestma

JUTUVESTMISED

KIIKLA RAHVAMAJAS

24. märtsil kell 19

Jutu- ja käsitööõhtu „Käed käivad, kõrvad kuulavad“ Räägime ise lugusid, noelume ja paikame

LEADER Maadaam

IISAKU RAAMATUKOGUS 8. MÄRTSIL ALGUSEGA 17.00

Armastus läbi heli ja sõna

LUGUSID JAGAVAD JUTUVESTJA ENA METS JA PÄRISMUSMUSIK KULNO MALVA

PEORUUM

meelde jäävate sündmuste tähistamiseks

KAUKSI RANNAHOONES

VAATEGA PEIPSILE

Küsi pakkumist! info@alutagusemaa.ee Tel +372 5306 8680 FB/kauksirannahoone

KULTUURIKALENDER

• 18. veebruaril kell 14 Tudulinna rahvamajas EV 105 KONTSERT Esineb Lasva Meeskoor. Tasuta

• 19. veebruaril kell 12 lisaku rahvamajas MÄLUMÄNG

• 19. veebruaril kell 13-17 VASTLAPÄEV KAUKSIS Vastlaliug. Vastlalõuna 10.- (supp, leib, tee, kukkel). Suusabaasis on tantsupidu Kauksi küla bändiga. Registreeri ja telli lõuna: kauksi.puhkemaja@mail.ee, tel 521 9326 Piret

• 21. veebruaril kell 19 Illuka mõisas EV 105 KONTSERT: Nele-Liis Vaiksoo ja Ron Jonathan Singson, kitaril saadab Jaan Jaanson. Pilet 7 € eelmüügist Fientast, Mäetaguse rahvamajast ja Kurtna raamatukogust, kohapeal 10 €

• 24. veebruaril EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHI STAMINE ALUTAGUSE VALLAS 7.30 Lipu heiskamine Puhatu külalplatsil 7.30 Eesti lipu heiskamine Kurtna noortekeskuse hoovis 7.30 Päikesetõusu suusaretk (algus lisaku gümnaasiumi juurest) 11.30 Matk Kiikla rahvamaja juurest. Peale matka soojendav ja tervist tugevdav saun koos külma vee tunniga. Rohkem infot: <https://fb.me/e/39X4dv7Zw>

Pärgade panek Alutaguse vallas 8.00 Pagari mälestuskivi juures 8.30 Mäetaguse kalmistul 9.25 Tudulinna kalmistu mälestuskivi juures 10.00 lisaku vabadussõjas langenute mälestuskivi juures, koos tseremooniaga, kus esinevad Alutaguse valla kollektiivid. Peale tseremooniast lisaku rahvamaja juures soe supp 11.00 Pärilmustantsutuba lisaku rahvamajas Ave Jääger-Nuramaa ja Pille Nagel juhendamisel. Pidupäevatoriti

• 26. veebruaril kell 11 Mäetaguse raamatukogus MUINASJUTU- JA MUUSIKAHOMMIK PEREDEL. Muinasjutuhommikut viib läbi Meeli Öunap. Tasuta

• 26. veebruaril kell 12 Pagari seltsimajas Lasteteater Rõõmulill kogupere-etendus: NÕIATÜDRUK MIRELL PEAB EESTI SÜNNIPÄEVA. Peale etendust mängime üheskoos ja sööme sünnipäevatoriti. Tasuta

• 2. märtsil kell 14 lisaku rahvamajas Animafilm KAKA, KEVAD JA TEISED. Pilet 5/4 €

• 2. märtsil kell 19 lisaku rahvamajas Mängufilm SUVITAJAD. Pilet 5/4 €

• 3. märtsil kell 19 Illuka mõisas Kiikla kogukonnateatri etendus AUGUST JA JULIA. Pilet 3 €

• 4. märtsil kell 14 Mäetaguse rahvamajas IDA-VIRU SEGARÜHMADE JA RAHVAMUUSIKUTE PÄEV

• 5. märtsil kell 16 lisaku rahvamajas Pille Lille Muusikute Fondi MUUSIKARÄNNAK Esineb Tallinna Keelpillitrio: Kristina Kriit (viul), Toomas Nestor (vioola) ja Levi-Danel Mägila (tsello). Pilet 5/4 €

• 8. märtsil kell 17 lisaku raamatukogus ARMAS TUS LÄBI HELI JA SÕNA. Lugusid vestab Ena Mets ja muusikalisi hetki vahendab Kulno Malva

• 10. märtsil kell 20 lisaku rahvamajas NAISTEPÄEVA PIDU. Tantsuks esineb Bondband. Pilet eelmüügist 6 €, peoõhtul 8 €

• 11. märtsil kell 15 Alajõe kogukonnas NAISTEPÄEVA PIDU. Naisteklubi SPITSA tutvustavad oma töid ja lemmiktoitude retsepte. Meelelahutusprogramm ja teelaud

• 18. märtsil kell 10 Kuremäe raamatukogu kaminasaalis TÖÖTOAD: helkurite tegemine ja munadepühade kaunistuste meisterdamine

• 19. märtsil kell 12 Kiikla rahvamajas LASTE- JA NOORTETEATRI PÄEV. Teater Tuuleveski nukuetendus Hiina muinasjutu ainetel "Vesidraakoni kingitus". Kehra Nuku etendus „Punamütsike“. Kiikla kogukonnateatri etendus Alf Proyseni jutustuse ainetel „Kitsetall, kes oskas lugeda kümneni“. Pääse 2 €, kuni 3-aastastele tasuta

• 22. märtsil kell 14 lisaku raamatukogus Raamatusõprade vestlusring KESKNÄDALA KESKUSTELU. Pildikesi meie elust

• 23. märtsil kell 18 Kiikla rahvamajas JUTUVESTMISE PÄEV. Külas Polina Tšerkassova. Tasuta

• 23. märtsil kell 18 Mäetaguse rahvamajas MÄETAGUSE MÄLUMÄNGU 20. HOOAJA V VOOR Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad. Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 22. märtsiks tel 336 6963 või huvikeskus@alutagusevald.ee

• 24. märtsil kell 19 Kiikla rahvamaja Kultuuripärandi toomine ja loomine Kiikla kogukonnale ja kogukonnaga: JUTU- JA KÄSITÖÖÕHTU „Käed käivad, kõrvad kuulavad“. Räägime lugusid, noelume ja paikame

• 26. märtsil kell 12 lisaku rahvamajas MÄLUMÄNG

• 30. märtsil kell 19 lisaku rahvamajas Kuressaare Teateri etendus TÖLL. Autor Andrus Kivirähk, lavastaja Aare Toikka. Pilet 17 €, õpilased ja pensionärid 14 €

NÄITUSED

• 20. jaanuar – 30. märts eseme-näitus „Jäneseid jänese aastal“ lisaku raamatukogus

• Veebruar–märts Made Balbati joonistuste näitus lisaku raamatukogu trepigaleriis

• Veebruar–märts fotonäitus „Namiibia“ Mäetaguse rahvamaja triibukoridoris

• Veebruar–märts Läti kunstniku Gita Treice illustatsioonide näitus Kurtna raamatukogu-seltsimajas

TÄPSEM INFO

Alutaguse Huvikeskuse kodulehel www.alutagusehuvikeskus.ee või Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kalender ALUTAGUSE HUVIKESKUS tel 336 6963 ja 5885 9979, e-posti aadress huvikeskus@alutagusevald.ee